

TARTU ÜLIKOOL

Sotsiaalteaduste valdkond

Johan Skytte poliitikauuringute instituut

Salme Vesingi

**Rahvusliku identiteedi kujundamine (Ameerika Ühendriikide kui) olulise Teise alusel:
Vladimir Putini ja Kim Jong Uni kõnede näitel**

Bakalaureusetöö

Õppejõud: Alar Kilp, PhD

Tartu 2024

AUTORLUSE DEKLARATSIOON

Olen koostanud töö iseseisvalt. Kõik töö koostamisel kasutatud teiste autorite seisukohad, ning kirjandusallikatest ja mujalt pärinevad andmed on viidatud.

Töö sõnade arv: 9004

Salme Vesingi, 18.05.2024

Annotatsioon

Käesolev bakalaureusetöö soovib luua teadmise, kuidas kujutavad rahvuslikku identiteeti autoritaarsed riigid, mis vastanduvad olemasolevale maailmakorrale ja mille omavahelise koostöö aluseks on jagatud vaenlane. Vladimir Putin ja Kim Jong Un on enda varasemates kõnedes rõhunud rahvusliku identiteedi olulisusele riigi suveräänsuse kontekstis ning toonud esile imperialistlike jõudude (Ameerika Ühendriigid, Euroopa Liit, NATO, Jaapan, lääneriigid) mõjutegevuse hävitava mõju riiklikule heaolule. Seetõttu analüüsiti kvalitatiivse sisuanalüüsi meetodil Putini ja Kimi poolt siseriiklikule auditooriumile esitatud kõnesid perioodil 2012-2024. Andmeanalüüsi tulemustele tuginedes vastati küsimustele, kuidas kujutavad Putin ja Kim rahvuslikku identiteeti tuginedes olulise Teise kontseptsioonile, võrreldi kuidas suhestub riigipeade käsitlus rahvuslikust identiteedist ning kuidas on sellised sõnumid muutunud aastatel 2012-2024. Mõlemad riigipead tuginevad rahvusliku identiteedi kujundamisel olulise Teise kontseptsioonile ja kujutavad liberaaldemokraatlikule maailmakorrale omaseid läänelikke väärtuseid ohuna rahva heaolule, ainulaadsusele ja traditsioonilistele väärtustele. Putin ja Kim kujutavad vaenulikuna USA, läänemaailma, nende liitlaseid. Rahvusliku ühtsuse kontekstis kujutab Putin vaenulikuna Ukrainat ja natsismi ning Kim Lõuna-Koread. Sisegrupi kujutamisel rõhub Putin enam rahva ühtsusele ja traditsioonilistele väärtustele ning Kim toob esile sotsialistliku ideoloogia keskse rolli. Autoritaarsed riigipead tunnetavad analüüsitud perioodil kasvavat välist ohtu rahva heaolule ning kujutavad sellest tulenevalt enda kõnedes enam julgeoleku, vaenlaste teisestamise ja rahvusliku järjepidevusega seotud teemasid.

SISUKORD

SISSEJUHATUS	6
1. TEOREETILINE RAAMISTIK	8
1.1. Rahvuslik identiteet	8
1.2. Oluline Teine	8
1.3. Rahvuslik identiteet autoritaarsetes riikides	10
2. METOODIKA	12
2.1. Empiirilise juhtumi kirjeldus	12
2.2. Metoodiline lähenemine.....	12
3. ANDMEANALÜÜS.....	16
3.1. Kategooriad.....	16
3.2. Väline negatiivne Teine	16
3.2.1. Imperialism	18
3.2.2. Ideoloogia	21
3.2.3. Vaenlane	22
3.2.4. Väärtused	25
3.3. Väline positiivne Teine	26
3.3.1. Väärtused	27
3.3.2. Liitlane	28
3.3.3. Ideoloogia	30
3.4. Sisemine negatiivne Teine	30
3.4.1. Väärtused	31
3.4.2. Multietnilisus	33
3.5. Sisegrupp.....	33
3.5.1. Suveräänsuse kaitse	35
3.5.2. Ühtsus	36
3.5.3. Ideoloogia	37
3.6. Järeldused.....	39
KOKKUVÕTE	42
KASUTATUD ALLIKAD	44
LISA 1 - Kõned.....	47
LISA 2 - Koodipuu	53
LISA 3 - Tsitaadid	54
LISA 4 - Teadliku nõusoleku vorm	57

Tabelid

Tabel 1. Kõnede analüüsi ja võrdluse maatriks	14
Tabel 2. Kategooriate esinemine kõnelejate ja aastate lõikes	16
Tabel 3. Kategooria väline negatiivne Teine: koodid	17
Tabel 4. Väline negatiivne Teine: analüüsi maatriks	18
Tabel 5. Kategooria väline positiivne Teine: koodid	26
Tabel 6. Väline positiivne Teine: analüüsi maatriks	27
Tabel 7. Kategooria sisemine negatiivne Teine: koodid	30
Tabel 8. Sisemine negatiivne teine: analüüsi maatriks	31
Tabel 9. Kategooria sisegrupp: koodid	34
Tabel 10. Sisegrupp: analüüsi maatriks	34

SISSEJUHATUS

Riikide arusaam õiglasest ja soovitud rahvusvahelisest korrast erineb ning sellest tulenevalt on autoritaarseid riike, mis ei kiida heaks olemasolevat liberaaldemokraatlikku maailmakorda. Sooviga vastanduda seda maailmakorda esindavatele riikidele, teevad autoritaarsed riigid koostööd jagatud vaenlaste alusel ja valdkondades või riikidega, millega olemasoleva maailmakorraga ühtivad riigid end seostada ei soovi. Vastandumine on loomulik osa identiteediloomest ning just rahvuslik identiteet määrab riigi suhte olemasoleva maailmakorraga. Rahvusliku ühtekuuluvuse olemasolu iseloomustab kõiki ühiskondi, kuid rahvusidentiteedi roll, strateegiline eesmärk ja suhestumine valitseva riigikorraga erineb autoritaarsetes ja demokraatlikes riikides. Tuginedes rahvuslikule identiteedile legitimeerivad ja kindlustavad riigipead enda võimu ning õigustavad riigi sise- ja välispoliitilist agendat. Et paremini mõista kuidas ja millistel alustel autoritaarsed riigid olemasoleva maailmakorraga vastanduvad, on oluline uurida rahvusidentiteedi kujundamise protsessi nendes ühiskondades.

Põhja-Korea ja Venemaa on autoritaarsed riigid, mis vastanduvad liberaaldemokraatlikule maailmakorrale. Samuti rõhuvad Vladimir Putin ja Kim Jong Un rahvusliku identiteedi olulisusele riigi suveräänsuse kontekstis ning vastanduvad lääneriikidele ja Ameerika Ühendriikidele. Õigustades agressiivset ja ekspansiivset välispoliitikat, relvajõudude arendamist ning sõjalisi sissetunge iseseisvatesse rahvusriikidesse on Vladimir Putin (originaalis *Владимир Владимирович Путин*) varasemalt rõhunud just rahvusliku identiteedi kujundamisele. Kim Jong Uni (originaalis *김정은*) juhitud Põhja-Korea ühiskonna üks keskne alustala on kodanike poolt jagatud ühine etniline identiteet, mis on seotud rahva iidse ajaloo, riigi ideoloogilise suundumuse, varasemate riigijuhtide pärandi ning vastandumisega liberaalsetele väärtustele. Korea Rahvademokraatlik Vabariik ja Vene Föderatsioon tähistasid 2023. aastal diplomaatiliste suhete 75. aastapäeva. Sama aasta 13. septembril toimus Venemaal kahe riigipea kohtumine, kus kinnitati liitlассuhete olulisust ajaloos, kahepoolsete suhete edendamist ja jätkuvat toetust välispoliitilise agenda kujundamisel, rõhutades hegemooniliste jõudude ja leviva imperialismi ohtu Venemaa ja Põhja-Korea riiklikule heaolule (*Reuters*, 2023).

Bakalaureusetöö eesmärk on luua teadmine, kuidas kujutatakse rahvuslikku identiteeti autoritaarsetes riikides, mis vastanduvad olemasolevale maailmakorrale ja mille koostöö üheks

aluseks on jagatud vaenlane. Selleks, et luua teadmine, kuidas autoritaarsetes riikides rahvuslikku identiteeti kujundatakse, otsitakse vastust kolmele küsimusele:

1. Kuidas kujutavad Vladimir Putin ja Kim Jong Un rahvuslikku identiteeti tuginedes olulise Teise kontseptsioonile?
2. Kas ja kuidas suhestub Vladimir Putini ja Kim Jong Uni käsitles olulise Teise kontseptsioonile rajatud rahvuslik identiteet?
3. Kas ja kuidas on sellised sõnumid ja olulised Teised muutunud aastatel 2012-2024?

Saadud vastuste põhjal arutletakse rahvusliku identiteedi kujundamise strateegiate ja valikute üle olemasoleva maailmakorraga vastanduvates autoritaarsetes riikides.

Bakalaureusetöö teoreetilises osas uuritakse rahvusliku identiteedi kujundamist autoritaarsetes režiimides ning olulise Teise olemust. Fookuses on olulise Teisega seotud strateegilised eesmärgid ning uuritakse positiivse ja negatiivse Teise rolli. Kuna olulise Teise toel rahvusliku identiteedi kujundamisel on fookuses ka vastandumine, siis uuritakse teooria peatükis vastandumist rahvusliku identiteedi kujundamise vahendina.

Kirjatöös analüüsitakse kvalitatiivse sisuanalüüsi meetodil Vladimir Putini ja Kim Jong Uni avalikke kõnesid, mis on suunatud siseriiklikule auditooriumile. Analüüsitava allikate valimisse kuuluvad riigipeade aastapäeva- ja uusaastakõned ning kõned, mis on esitatud riigi seadusandlikule võimule. Kõnede analüüsimisel tuginetakse teoorial põhinevatele eeldefineeritud kategooriatele ja kõnedes esile kerkivatele induktiivsetele koodidele.

Bakalaureusetöö esimeses peatükis määratletakse teoreetiline raamistik ja antakse ülevaade teemakohasest kirjandusest, tuuakse esile varasemalt teema kohta kogutud teadmised ning olulisemad järeldused. Teises peatükis tutvustatakse bakalaureusetöö metodoloogiat, põhjendatakse uurimisdisaini valikuid ning andmeanalüüsi põhimõtteid. Kirjatöö kolmandas osas viiakse läbi juhtumipõhine kvalitatiivne sisuanalüüs ehk uuritakse, kuidas kujundavad Putin ja Kim rahvuslikku identiteeti tuginedes olulise Teise kontseptsioonile ning võrreldakse tulemusi omavahel. Saadud tulemuste ja võrdluse põhjal formuleeritakse järeldused, kuidas kujutatakse rahvuslikku identiteeti autoritaarsetes riikides, mis vastanduvad olemasolevale maailmakorrale.

1. TEOREETILINE RAAMISTIK

1.1. Rahvuslik identiteet

Rahvuslik identiteet on ajas muutuv mitmetahuline nähtus, mida mõjutavad erinevad kultuurilised nähtused, millele tuginedes on ühiskonnas loodud kollektiivne kuuluvustunne. Rahvas on inimeste liit, mille liikmed jagavad kultuuripärandit või keelt, on etniliselt sarnase taustaga või elavad geograafiliselt teineteise läheduses (Baradat & Phillips, 2017, 48). Rahvuslik identiteet on konkreetse riigi rahvast ühendav identiteet, kes jagavad moraalseid väärtuseid, ideaale, tõekspidamisi ning väärtustavad riigi ajaloolisi ja kultuurilisi traditsioone ja rahvusriiklikku suveräänsust (Qiang & Turner, 2018, 1080). Ainulaadse ja eristatava rahvusidentiteedi välja kujunemiseks peab eksisteerima ka oluline Teine (Lee, 2014, 3). Sellest tulenevalt on võimalik väita, et olulise Teise kontseptsioon on olemuslikult osa rahvuslusest, sest sisegrupi identiteet eeldab ka teiste rahvuste olemasolu (Triandafyllidou, 1998, 594). Analüüsis rahvusliku identiteedi olulisust kaasaegses maailmas rõhutab Francis Fukuyama, et rahvusliku identiteedi alus on ühiskonna jagatud usk riigi poliitilise süsteemi legitiimsusesse, mis võib kehastuda formaalsete kirjalike reeglite ja ühise kultuuri- ja väärtusmaailma kujunemisega ega olene riigi demokraatlikkusest (2018, 8). Rahvuslik identiteet on sotsiaalselt kujundatud nähtus, mis mõjutab indiviidide tegevust ning riiklikul tasandil ka välispoliitikat ja julgeolekutavasid (Kožíšek, 2016, 10). Seega ilmestab rahvusliku identiteedi ja välispoliitiliste otsuste vahelist seost see, et rahvuslik identiteet määrab, mil viisil riik rahvusvahelise hegemoonilise korruga suhestub (Allan, Vucetic & Hopf, 2018, 849). Rahvuslik identiteet ühendab traditsioonide, jagatud väärtuste, ideaalide ja ajalootõlgenduse toel kindla ühiskonna elanikkonda ning kujundab seeläbi vastava ühiskonna sisegrupi ja olulised Teised.

1.2. Oluline Teine

Defineerides rahvusliku identiteedi väärtuste, traditsioonide ja tavade alusel, vastandutakse välistele ja sisemistele gruppidele, kes sarnaseid väärtuseid ja tõlgendusi ei jaga. Anna Triandafyllidou hinnangul määrab rahvusliku identiteedi olemuse just olulise Teise muutus ajas ning milliseid etnilisi rühmitusi või riike konkreetne ühiskond tunnetab ohuna rahvusele, iseseisvusele ja rahvuslikule ainukordsusele (1998, 594). Rahvuslikku identiteeti olulise Teise toel kujundades vastandutakse konkreetsetele riikidele ja valitsusvormidele, usule, kultuurile või tsivilisatsioonile. Tunnetuslik hinnang rahvuse haavatavusest ja ebakindlusest on olulise

Teise kujundamise aluseks (Kilp, 2011, 204). Seetõttu on rahvusliku identiteedi analüüsimisel oluline lisaks rahvust ühendavatele tunnustele, väärtustele ja traditsioonidele vaadelda tunnuseid, millele soovitakse vastanduda.

Olulist Teist kontseptualiseerides eristub oluline sisemine ja väline Teine. Oluline sisemine Teine on sisegrupiga samasse poliitilisse üksusesse kuuluv rühm, mida tajutakse ohuna rahvuse puhtusele ja ainulaadsusele (Triandafyllidou, 1998, 609). Enamusrahvas võib sisemise Teisena kujutada riigis ajalooliselt elavat etnilist vähemust, millel on enamusrahvusest erinev keel, traditsioonid ja kultuur ning mis ohustab enamusrahvuse kultuurilist järjepidevust. Oluline sisemine Teine võib olla omistatud sisserändajate kogukonnale, kuna nad võivad ohustada rahvuse kultuurilist ja etnilist puhtust. Mitmerahvuselistes riikides esindatud väikerahvad võivad sisemise Teisena tajuda riigi enamusrahvast, teist väikerahvast ja immigrantide kogukonda (Triandafyllidou, 1998, 600-601). Oluline väline Teine on riigiväline toimija, mida kujutatakse eksistentsiaalse ohuna rahva heaolule (Triandafyllidou, 1998, 609). Olulise välise Teisena kujutatakse mitmerahvuselise riigi domineerivat etnilist rühma ning on enim esindatud rahvuse kujunemise algfaasis kui soovitakse eristuda domineerivast rühmast. Olulise välise Teisena kujutatakse rahvuseid või rahvusriike, mis võivad sisegrupile esitada territoriaalseid nõudmisi või mis okupeerivad sisegrupi poolt nõutud alasid. Oluline väline Teine võib olla rahvuse territoriaalses läheduses asuv rahvusriik, mis ei vaidlusta ega ohusta selle territoriaalseid piire, kuid seab kahtluse alla rahvuse ainulaadsuse (Triandafyllidou, 1998, 602). Seega on oluline Teine toimija, mida sisegrupp tajub otsese või kaudse ohuna rahvuslikule järjepidevusele ja ainulaadsusele ning millega omatakse kokkupuutepunkte.

Olulise Teise uurimisel on võimalik täheldada Teistele omistatud tonaalset hinnangut, mis võib ajas või kontekstis muutuda. Negatiivse Teise kujundamine tugevdab sisemise identiteedi positiivset kuvandit ühiskonnas, sest mida negatiivsemalt kujutatakse Teist, seda kergem on ajas õigustada sisegrupi tegevusi (Kilp, 2011, 204). Samas on võimalik välise toimijaga vastandumisel rõhuda omadustele, mis vastandumisprotsessi negatiivsest konnotatsioonist erinevalt omavad positiivset või neutraalset rõhuasetust. Seeläbi defineeritakse toimijad, millega soovitakse tihedamalt koostööd teha või millega jagatud negatiivsed Teised ühendavad kultuuriliselt ja etniliselt eraldiseisvaid ühiskondasid. Taoline teisestamine on omane nii demokraatlikele kui ka autoritaarsetele ühiskondadele.

1.3. Rahvuslik identiteet autoritaarsetes riikides

Rahvusliku identiteedi roll, strateegiline eesmärk ja kujundamise viisid erinevad demokraatlikes ja autoritaarsetes riikides. Olemasolevat maailmakorda iseloomustab neoliberalistlikke väärtuseid ja demokraatiat edendav ideoloogia, mis esindab rahvusvahelises suhtluses eelkõige hegemoonliku USA ja liitlaste huve (Allan, Vucetic & Hopf, 2018, 847). Samas vastanduvad autoritaarsed riigid rahvusvahelises suhtluses ning rahvusliku identiteedi kujundamisel just liberaalsele maailmakorrale. Autoritaarsetes riikides kujutatakse globaliseerumist ning sellega kaasnevaid sotsiaalseid ja kultuurilisi muutuseid ohuna traditsioonilistele väärtustele (Lusk, Boryczko & Stoesz, 2024, 2). Muutused kehtivas ja tunnustatud hegemoonilises maailmakorras on vähetõenäolised ning toimuvad vaid siis, kui olemasolevale hegemooniale vastanduv riik suudab mobiliseerida sellega vastanduvad suurriigid (Allan, Vucetic & Hopf, 2018, 854). Seega vastanduvad autoritaarsed illiberaalsed riigid rahvuslikku identiteeti kujundades olemasolevale, liberaaldemokraatiat edendavale maailmakorrale ning kujutavad vaenuliku ja ohtlikuna riike, mis vastanduvad nende poolt tunnustatud traditsioonilistele väärtustele ega toeta nende välispoliitilist agendat.

Autoritaarsetes riikides on riigipeadel suurem võim ja kontroll rahvusliku identiteediloome protsessi üle kui demokraatlikes riikides. Autoritaarsetes ühiskondades tuginetakse rahvusliku identiteedi kujundamisel enam tunnetatud vajadusele kaitsta end väliste ohtude ja sisemiste kõrvalekaldujate eest (Vargas-Salfate, Liu & de Zúñiga, 2020, 326). Venemaa suhestumist olemasoleva liberaaldemokraatliku maailmakorraga iseloomustab süvenev vastandumine. Vastandumine läänemaailmale pole Venemaa välispoliitikas uus nähtus, kuid alates 2014. aastast on tõusnud võitlus suveräänse ja läänemeelse Ukraina ning liberaaldemokraatliku hegemoonia vastu (Tyushka, 2022, 115). Globaliseerumisega kaasnevat demokratiseerumist, lääneriikide majandussanktsioone ning sekkumist Venemaa sisepoliitikasse kujutatakse ohuna Vene rahva ainulaadsusele ja suveräänsusele, mille eesmärk on Venemaad nõrgestada (Tsygankov & Tsygankov, 2021, 16). Venemaa välispoliitiline agenda on muutunud rahvuskesksemaks, mille eesmärk on legitimeerida kehtivat võimu ning luua rahvas kindlustunne seoses läänekeskse globaliseerumisega kaasneva tõlgendatud ohuga rahvuslikele väärtustele (Tsygankov & Tsygankov, 2021, 12-16). Rahvusliku identiteedi kujundamine on dünaamiline protsess ning muutuvate rahvusvaheliste oludega kaasneb ka rahvuslike prioriteetide ümbersõnastamine.

Autoritaarsed riigid kasutavad rahvusliku identiteedi tahtepärast kujundamist ka riigivõimu legitimeerimiseks. Christian von Soest ja Julia Grauvogel leiavad enda uurimuses, et suletud autoritaarsed režiimid nagu Hiina, Põhja-Korea ja Vietnam tuginevad riigivõimu legitimeerimisel identiteedipõhiste väidetele (2017, 299). Autorid toovad esile, et Põhja-Korea režiim kujutab rahvuslikku identiteeti kujundades vaenulikuna USA, Jaapanit ja Lõuna-Koread ning riigivõimu legitimeerimise keskmes on ajaloolised müüdid, ideoloogia ning riigipeade varasemad teened ja pingutused (von Soest & Grauvogel, 2017, 298). Uurides kollektiivse mälupoliitika avaldumist ja instrumente Põhja-Korea riigipeade uusaastakõnedes, toob Lee Junhyoung esile, et riigipead on lisaks loomismüütidele ja isikukultusele tuginenud ka konstrueeritud kollektiivse mälu kujundamisele (2024, 283-284). Autoritaarsetes ühiskondades kujundavad riigipead nii rahvuse loomismüütidele kui ka loodud eeskujude isikukultusele tuginedes ainuõige ajalookäsitluse, mille roll on toetada rahvusliku identiteedi ainulaadsust ja legitimeerida riigivõimu (Lee, 2024, 274). Seega tuginevad autoritaarsete riikide juhid rahvusliku identiteedi kujundamisel ja seeläbi riigivõimu legitimeerimisel eelkõige ideoloogiale, ajaloolistele müütidele ning loodud eeskujudele.

2. METOODIKA

2.1. Empiirilise juhtumi kirjeldus

Põhja-Korea ja Venemaa on autoritaarsed riigid, mis vastanduvad olemasolevale liberaaldemokraatlikule maailmakorrale. Kahe riigi vahelised tihedad suhted ulatuvad teise maailmasõja järgsesse perioodi kui kommunistlik Nõukogude Sotsialistlike Vabariikide Liit (NSVL) pakkus poliitilist ja majanduslikku abi sotsialistlikule Põhja-Koreale. Vladimir Putin ja Kim Jong Un on astunud otsustavaid samme riikidevahelise koostöö edendamiseks. 2022. aastal tunnustas Põhja-Korea kolmanda riigina maailmas separatistlike Luhanski ja Donetsk rahvavabariikide iseseisvust ja avaldas soovi edendada diplomaatilisi suhteid Venemaa poolt okupeeritud Ukraina aladega (*Reuters*, 2022). Põhja-Korea on üks väheseid maailma riike, mis on avalikult heaks kiitnud Venemaa sõjalise sissetungi Ukrainasse 2022. aasta veebruaris. Seega lähtuti empiiriliste juhtumite valimisel kolmest kriteeriumist:

1. Autoritaarsed riigid, mille **koostöö on tihenunud**.
2. Autoritaarsed riigid, mis **vastanduvad olemasolevale maailmakorrale**.
3. Autoritaarsed riigid, mis teevad **koostööd valdkondades või riikidega**, millega **muud maailma riigid koostööd ei tee**.

2.2. Metoodiline lähenemine

Bakalaureusetöö uurib, kuidas kujundavad rahvuslikku identiteeti olemasolevale maailmakorrale vastanduvad autoritaarsed riigid. Eesmärgi saavutamiseks analüüsitakse, kuidas kujutavad Kim Jong Un ja Vladimir Putin olulise Teise kontseptsioonile tuginedes rahvuslikku identiteeti. Seetõttu viiakse bakalaureusetöö raames läbi kvalitatiivne sisuanalüüs, mis on antud juhtumite puhul sobiv uurimismeetod, sest võimaldab uurida nähtuse sisulist muutust ajas ning tuua esile uuritava ajaperioodil esinevad kesksed teemad ja nende käsitlemist omavahel võrrelda.

Metodoloogilise raamistiku loomisel tuginetakse Virginia Brauni ja Victoria Clarke poolt 2006. aastal koostatud uurimuses “Using thematic analysis in psychology” esile toodud temaatilise analüüsi kuuele etapile. Kvalitatiivse sisuanalüüsi esimene etapp on andmetega tutvumine, mille käigus analüüsi läbiviija uuritava materjali korduvalt läbi töötab (Braun &

Clarke, 2006, 87). Kirjatöös analüüsitakse ja kodeeritakse Vladimir Putini ja Kim Jong Uni poolt esitatud kõnede inglise keelseid transkriptsioone, mis on avaldatud *President of Russia*, *The National Committee on North Korea* ja *Korean Central News Agency* kodulehtedel. Riigipeade kõned on rahvusvahelise avalikkuse tähelepanu all ning seetõttu on kõnede analüüsimisel võimalik tugineda tõlgetele originaalkeelest inglise keelde. Kõnede tõlgete kasutamine on põhjendatud ega vähenda analüüsitulemustel põhinevate järelduste relevantsust ning algandmete transkribeerimine pole vajalik. Andmeanalüüsi tulemuste raporteerimisel tõlgitakse tsitaadid kirjatöö ühtsuse eesmärgil eesti keelde. Analüüsi täpsuse huvides on tsitaatide tõlked koos inglise keelsete algandmetega esitatud LISA 3.

Kvalitatiivse sisuanalüüsi teine etapp on esmaste koodide loomine, mille eesmärk on luua süsteemne ülevaade analüüsitavate algandmete lõikes (Braun & Clarke, 2006, 88). Ühtlasi tuginetakse esmase kodeerimise käigus loodud teadmisele lõplike koodide defineerivate tunnuste määramisel. Putini ja Kimi kõnesid analüüsides keskendutakse sõnumite manifestsele sisule. Kirjatöö eesmärk pole uurida, milline on sõnumite kaudne ja varjatud sisu või milline on nende grammatiline esitusviis. Esmase kodeerimise tulemusi kirjatöös eraldi välja ei tooda. Kvalitatiivse sisuanalüüsi käigus viiakse läbi juhtumiülene ehk horisontaalne analüüs, et saada teadmine, kuidas on Putin ja Kim kujundanud olulise Teise toel rahvuslikku identiteeti, tuvastada, milline muutus on vaadeldaval perioodil toimunud ning saadud tulemusi võrrelda.

Sisuanalüüsi kolmas etapp on algandmete põhjal esile toodud esmaste koodide grupeerimine laiemate teemade ja alateemade põhjal (Braun & Clarke, 2006, 89). Eesmärgiga luua kodeerimissüsteem, mis kirjeldab uuritavat nähtust võimalikult üheselt ja võimaldab uurimisküsimustele vastata täpselt, vaadatakse esmase kodeerimise tulemusel välja kujunenud teemad algandmetele tuginedes uuesti üle. Kvalitatiivse analüüsi neljas etapp on nimetatud teemade ülevaatamine, mille käigus vaadatakse üle, täpsustatakse ja vajadusel sõnastatakse ümber eelmises etapis kirjeldatud teemad (Braun & Clarke, 2006, 91). Seeläbi on võimalik esile tuua teemad, mis grupeerivad analüüsitavate allikate andmeid kõige täpsemalt.

Kvalitatiivse analüüsi viies etapp on teemade nimetamine ja nende sisu defineerimine, mille käigus tuuakse täpselt esile iga teema sisu ning koodi defineerivad tunnused (Braun & Clarke, 2006, 92). Analüüsitavad kõned on valitud teooriast tuletatud eeldefineeritud kriteeriumite alusel, millele kõnede sisu peab vastama. Eeldefineeritud teemadele tuginedes kujunevad kõnede sisust induktiivselt koodid, millest lähtuvalt kõnesid analüüsitakse. Koodide

defineerimisel tuginetakse teorias esile toodud tunnustele ja esmase kodeerimise järel esile tulnud läbivatele teemadele. Läbiviidava kvalitatiivse sisuanalüüsi analüüsiühikuks on laused, mis käsitlevad rahvusliku identiteedi ja olulise Teise tunnuseid või teksti osad, mis neile otseselt viitavad. Tsitaadid, mis vastavad mitme erineva koodi defineeritud kriteeriumitele, esitatakse mitmekordselt. Samuti kodeeritakse mitmekordselt laused, mis sisaldavad mõttekorduseid. Iga kood ja alamkood defineeritakse andmeanalüüsi peatükis.

Kvalitatiivse sisuanalüüsi viimane etapp on raporti koostamine, mille käigus tuuakse koos konkreetsete näidetega esile analüüsist saadud tulemused (Braun & Clarke, 2006, 93). Analüüsis jäetakse kõrvale teemad, mis ei kirjelda uuritavat nähtust ning on rahvusliku identiteedi ja olulise Teise uurimise vaatenurgast vähem olulised. Esmajärjekorras esitatakse analüüsis läbiviidava uurimuse kontekstis kõige asjakohasemad tulemused. Seeläbi saadakse vastus uurimusküsimustele, kuidas kujundavad Vladimir Putin ja Kim Jong Un rahvuslikku identiteeti tuginedes seejuures olulise Teise kontseptsioonile, kuidas suhestuvad kahe autoritaarse riigipea sõnumid olulisest Teisest ning kuidas on kesksed teemad perioodil 2012-2024 muutunud. Käesoleva bakalaureusetöö fookusest lähtuvalt esitatakse sisegruppi iseloomustavad tulemused üldistataval kujul. Samas on nähtuse avaldumine parema võrreldavuse kontekstist oluline ning saadud tulemusi täielikult välja ei jäeta.

Tabel 1. Kõnede analüüsi ja võrdluse maatriks

KÕNELEJA	KÕNEDE SISU	
	Sarnane	Muutuv
Sama	Mõlemad riigipead käsitlevad kõnedes pidevalt sarnaseid teemasid sarnaselt.	Mõlema riigipea kõnede sisu muutub analüüsitava perioodi vältel sarnaselt, kas kasvavalt (↑) või kahanevalt (↓).
Erinev	Riigipeade kõnede sisus on analüüsitaval perioodil püsiv erinevus, mis ei muutu.	Riigipea käsitleb teemat, mida teine riigipea ei käsitle muutuvalt, kas aja jooksul kasvavalt (↑) või kahanevalt (↓).

Allikas: autori koostatud.

Muutuseid kõnede sisus ja kõnelejate võrdluses analüüsitakse Sarnane/Muutuv kõnede sisu ja Sama/Erinev kõneleja maatriksi alusel (Tabel 1). Iga kategooria puhul moodustatakse maatriksil põhinev tabel, milles esitatakse kõnede kesksed seisukohad ja muutused teemades. Iga analüüsitava tekstiosa puhul hinnatakse selle tonaalset esitusviisi, mis võimaldab eristada mitmetähenduslike koodide sisu ning tõstab kvalitatiivse sisuanalüüsi järel tehtavate järelduste täpsust. Analüüsis eristatakse 4 tonaalsust, milleks on negatiivne, positiivne, neutraalne ja

kahetine. Seeläbi on võimalik järeldada, kuidas on vaadeldaval perioodil koodide sisu muutunud. Tonaalsusnäitajat andmeanalüüsi kokkuvõtvatesse tabelitesse ei lisata.

Bakalaureusetöös vaadeldakse ajaperioodi vahemikus 2012-2024. 2012. aastal astus Kim Jong Ili surma järel ametisse Põhja-Korea praegune riigipea Kim Jong Un. Võimu pärilikkus Põhja-Koreas kehtestati 1974. aastal ning sisevalimiste tulemusel võimu pärijaks täheldatud Kim Jong Un nimetati 2011. aastal isa Kim Jong Ili surma järel Põhja-Korea kõrgeimaks juhiks (Lee, 2018, 477). 2012. aastal alustas Vladimir Putin enda kolmandat ametiaega Vene Föderatsiooni riigipeana. Putin võitis ülekaaluka häälteenamusega 2024. aasta märtsis toimunud presidendivalimised ning alustas neljandat ametiaega Vene Föderatsiooni presidendina (Trevelyan, 2024). Analüüsitaval ajaperioodil on toimunud mitmed märkimisväärsed sündmused siseriiklikul ja rahvusvahelisel tasandil, mis on potentsiaalselt avaldanud mõju uuritavale nähtusele.

Kõnede valimi koostamisel lähtuti kolmest kriteeriumist:

1. Mõlema riigipea puhul on valitud **sama arv kõnesid**. Kvalitatiivse sisuanalüüsi meetodil analüüsitakse kokku 52 kõnet, nii Putini kui ka Kimi puhul 26 kõnet.
2. Võimalikult **võrdne ajavahemik**.
3. Parema võrreldavuse tagamiseks on valitud kõned **sarnase tähendusega** ning suunatud **sarnasele auditooriumile**.

Analüüsiüksusteks on uusaastakõned ja riigis oluliste sündmuste puhul peetud kõned. Uusaastakõned kätkevad teemasid, mis on riigis hetkel aktuaalsed, annavad ülevaate kindlal perioodil toimunud tähtsamatest sündmustest ning sätestavad eesoleva perioodi olulisemad teemad (Van Noije & Hijmans, 2005, 29). Kirjatöös analüüsitakse ka mõlema riigijuhi pöördumisi seadusandliku kogu poole.

3. ANDMEANALÜÜS

3.1 Kategooriad

Tulenevalt teoriast ja analüüsitud kõnede sisust on olulise Teise avaldumisel Vladimir Putini ja Kim Jong Uni kõnedes võimalik eristada neli kategooriat, milleks on väline negatiivne Teine, väline positiivne Teine, sisemine negatiivne Teine ja sisegrupp. Tabel 2 kirjeldab kodeeritud kategooriaid analüüsitud ajaperioodi lõikes ja konkreetse kõneleja vaates kvantitatiivselt.

Tabel 2. Kategooriate esinemine kõnelejate ja aastate lõikes

VLADIMIR PUTIN																											
KATEGOORIA	AASTA																								KOKKU		
	12a	12b	12c	13a	13b	14a	14b	15a	15b	16a	16b	17	18	18a	18b	19a	19b	20a	20b	21a	21b	22a	22b	23a		23b	24
Väline negatiivne Teine		1		27	1	40		44	1	24			80	52	47		2	1	14		104	6	258		41	743 34,02%	
Väline positiivne Teine		16		16		12		8		20			11	18	13		3		11		4		3		35	170 7,78%	
Sisemine negatiivne Teine	1	35		21	1	9		12		5				11	4		2		1		1	1	28	2	6	140 6,41%	
Sisegrupp	10	72	5	39	9	76	7	43	5	88	8	5	5	158	7	62	10	79	10	82	13	68	19	125	16	110	1131 51,79%
KOKKU	11	124	5	103	11	137	7	107	6	137	8	5	96	239	7	126	10	86	11	108	13	177	26	414	18	192	2184

KIM JONG UN																											
KATEGOORIA	AASTA																								KOKKU		
	12a	12b	12c	13a	13b	14a	14b	14c	15a	15b	15c	16a	16b	17a	17b	18	19a	19b	20a	20b	21	22a	22b	23		24a	24b
Väline negatiivne Teine	28			11	5	16	11	2	26	4	1	33	32	27	17	48	30	53	20	2			31	15		43	455 19,34%
Väline positiivne Teine	8							2	4	1		2	12	2		1	8	1					2			4	47 2,00%
Sisemine negatiivne Teine	2		1			3	16	6	3		3	1	2	2		1	1	4	2		1	2	1				51 2,17%
Sisegrupp	94	39	106	71	66	68	106	48	71	56	63	71	137	64		79	79	124	68	70	30	58	96	48	8	80	1800 76,50%
KOKKU	132	39	107	82	71	87	133	58	104	61	67	107	183	95	17	129	118	182	90	72	31	60	130	63	8	127	2353

Allikas: autori koostatud.

Vladimir Putini ja Kim Jong Uni kõnedes esines enim sisegrupile viitavaid tekstiosasid. Mõlemad riigijuhid tuginesid analüüsitud perioodil rahvuslikku identiteeti kujundades enam sisegruppi iseloomustavatele tunnustele. Putini kõnedes väljendus oluline Teine ja sisegrupp sarnases ulatuses, 48,21% kõigist kodeeritud tekstiosadest viitasid olulisele Teisele ja 51,79% sisegrupile (Tabel 2). Kimi kõnede peamine fookus oli sisegrupil, millele viitas 76,50% kõigist kodeeritud tekstiosadest (Tabel 2). Kõik protsendid on ümmardatud sajandikeni.

3.2 Väline negatiivne Teine

Väline negatiivne Teine iseloomustab toimijaid, tunnuseid ja väärtuseid, millele soovitakse väliselt vastanduda või mida tunnetatakse ohuna rahvuslikule heaolule ja riiklikule julgeolekule. Kõnelejad vastandusid analüüsitud perioodil imperialismile, ideoloogiatele, konkreetsetele vaenlastele ja väärtustele.

Tabel 3. Kategooria väline negatiivne Teine: koodid

VLADIMIR PUTIN																													
KOOD	ALAMKOOD	AASTA																								KOKKU			
		12a	12b	12c	13a	13b	14a	14b	14c	15a	15b	16a	16b	17	18	18a	18b	19a	19b	20a	20b	21a	21b	22a	22b		23a	23b	24
Imperialism	Territoriaalne terviklikkus																							4	3	1	8 1,08%		
	Suveräänsuse ohustaja	1				9		1		2					4		7		1		9		23	1	45	9	112 15,07%		
	Relvastumine				11		1								5	21		16						1		24	7	86 11,57%	
Ideoloogia	Natsism						2		1														1		7	1	14	1	27 3,63%
	Vaenulik ideoloogia																												0
Vaenlane	USA						5				6			59	20		21							19		37	10	177 23,82%	
	NATO														3									19		26	3	51 6,86%	
	Lääs						3		2		1				2		1						3	4	4	51	6	77 10,36%	
	Ukraina				3		15							3									1	13		47	1	83 11,17%	
	Lõuna-Korea																												0
	Süüria				5				3		1			8	1		1							1					20 2,69%
	Vaenulikud riigid									13				1	1									1			1		17 2,29%
	Terrorism					1	3		20	1	3			3			1							2		1	1		36 4,85%
Väärtused				8		2		4		11			1							1		1	10		10	1		49 6,59%	
KOKKU		0	1	0	27	1	40	0	44	1	24	0	0	80	52	0	47	0	2	1	14	0	104	6	258	0	41	743	
KIM JONG UN																													
KOOD	ALAMKOOD	AASTA																								KOKKU			
		12a	12b	12c	13a	13b	14a	14b	14c	15a	15b	15c	16a	16b	17a	17b	18	19a	19b	20a	20b	21	22a	22b	23		24a	24b	
Imperialism	Territoriaalne terviklikkus	4					3	1		4			4	2	3		6	1	2									9	39 8,57%
	Suveräänsuse ohustaja	4			2	2	4	6		2	1	1	7	5	3		2		13	2	1			7	4		8	74 16,26%	
	Relvastumine														1		2			1				5	1		1		11 2,42%
Ideoloogia	Natsism																												0
	Vaenulik ideoloogia							1								1													2 0,44%
Vaenlane	USA	5				2	2	2	1	3	3		6	10	5	17	9	8	27	16				18	7		6	147 32,31%	
	NATO																												0
	Lääs																									1			1 0,22%
	Ukraina																												0
	Lõuna-Korea	15			8		7			16			16	10	15		28	21	11	1	1			1	1		18	169 37,14%	
	Süüria																												0
	Vaenulikud riigid				1	1		1	1	1					3	1									1		1		11 2,42%
	Terrorism																												0
Väärtused														1															1 0,22%
KOKKU		28	0	0	11	5	16	11	2	26	4	1	33	32	27	17	48	30	53	20	2	0	0	31	15	0	43	455	

Allikas: autori koostatud.

Tabelis 3 on kvantitatiivselt esitatud kategooria väline negatiivne Teine kodeeritud tekstiosad. Vladimir Putini kõnedest kodeeritud tekstiosadest 34,02% ja Kim Jong Uni kõnedest 19,34% vastasid kategooria väline negatiivne Teine kriteeriumitele (Tabel 2). Kujundades välist negatiivset Teist väljendusid Putini kõnedes enim suveräänsuse ohustaja ja relvastumine ning

USA, Ukraina ja lääneriikide kujutamine konkreetse vaenlasena. Kimi kõnedes avaldusid enim suveräänsuse ohustaja ja territoriaalne terviklikkus. Kim kujutas vaenulikuna USA ja Lõuna-Koread.

Tabel 4. Väline negatiivne Teine: analüüsi maatriks

KÕNELEJA	KÕNEDE SISU	
	Sarnane	Muutuv
Sama	Suveräänsuse ohustaja Relvastumine USA vaenlasena	Territoriaalne terviklikkus (↑) Tuumarelvade arendamine (↑)
Erinev	Putin: terrorism, vastanduvad väärtused Kim: Jaapan, määratlemata vaenulikud riigid	Putin: Türgi (↓), Süüria (↓), koostöö USAga (↓), natsism (↑), NATO (↑), Lääs (↑), Ukraina (↑) Kim: Lõuna-Korea (↑)

Allikas: autori koostatud.

Mõlemad riigijuhid kujutasid imperialistlike huvidega Ameerika Ühendriike ja selle vaenulikke liitlaseid keskse ohuna riigi julgeolekule, majanduslikule heaolule ja kultuurilisele ainulaadsusele. Putin ja Kim tõid esile, et Ameerika Ühendriikide eestvedamisel ohustavad imperialistlikud jõud nende rahva suveräänsust. Mõlemad riigipead väljendasid vastasseisu lääneriikide relvastumisele nimetades seda ohuks rahvusvahelisele rahule.

3.2.1. Imperialism

Imperialism jaguneb kolmeks alamkoodiks, milleks on territoriaalne terviklikkus, suveräänsuse ohustaja ja relvastumine. Imperialismile viitas Putini kõnedes 27,73% ning Kimi kõnedest 27,25% kõigist negatiivse Teise kategoorias kodeeritud tekstiosadest (Tabel 3). Suveräänsuse ohustaja alamkoodiga kirjeldatakse kolmandate riikide poliitilist ja kultuurilist ülemvõimu ning selle võimuga kaasnevat tahtlikku mõjutustegevust oma soovide edendamiseks rahvusvahelisel tasandil. Ühtlasi kujutavad riigipead negatiivsena väliste toimijate sekkumist riigi sise- ja välispoliitikasse. Imperialismi kujutades rõhutasid mõlemad kõnelejad suveräänsuse ohustajale omaseid tunnuseid. Putini kõnedes kujutas suveräänsuse ohustajat 15,07% ja Kimi kõnedes 16,26% kõigist välise negatiivse Teisena kodeeritud tekstiosadest (Tabel 3).

Putin kujutas suveräänsuse ohustajana NSVL lagunemise järgsel perioodil kasvanud lääneriikide mõjuvõimu rahvusvahelises poliitikas ning tõi esile, et maailm koosneb impeeriumitest. Putin tõi esile lääneriikide sekkumise Venemaa sisepoliitikasse eesmärgiga

"Kõrge täpsusega strateegiliste mittetuumasüsteemide kasutuselevõtt teiste riikide poolt koos raketitõrjevõime suurendamisega võib tühistada kõik varasemad kokkulepped strateegiliste tuumarelvade piiramise ja vähendamise kohta ning häirida strateegilist jõudude tasakaalu." (Putin, 2013a)

Samuti taunis Putin USA otsust 2000. aastal taganeda NSVL ja Ameerika Ühendriikide vahel sõlmitud ABM Lepingust (Putin, 2018a) ja 2019. aastal INF Lepingust (Putin, 2019a). Tuginedes agressiivse ja kiireloomulise relvastumise argumendile, kujutas Putin USA eksistentsiaalse ohuna Venemaale ning nimetas anti-ballistiliste raketite väljatöötamist ja kõrvalekaldeid rahvusvahelistest lepingutest ohuna rahvusvahelisele korrale.

Ka Kim tõi esile, et Ameerika Ühendriikide agressiivne tuumapoliitika on ohuks regionaalsele ja globaalsele julgeolekule. Kim rõhutas vajadust kaitsta Põhja-Korea rahvast välise tuumasõja ohu eest ning õigustas tuumarelvade katsetusi Korea poolsaarel.

"USA, tundes suurt hirmu, millega ta lähitulevikus silmitsi seisab pärast seda, kui oli tunnistanud kaitsearengule mõnes sektoris, mille oleme viimastel aastatel avalikkusele avanud, jätkab nüüd klammerdumist sanktsioonide ja blokaadi kohutavatest sammudest ning pani samal ajal toime tõsise hirmutamisele suunatud mõõgapõrina, visates oma tuumalöögi laiaulatuslikult ümber Korea poolsaare." (Kim, 2022b)

Seega käsitlesid Kim ja Putin välisriikide, eriti USA ja NATO liikmesriikide, relvastumist eksistentsiaalse ohuna Vene ja Põhja-Korea rahvusele ning kujutasid seda hävinguna rahvusvahelisele korrale.

Territoriaalne terviklikkus alamkood kirjeldab tekstiosasid, milles riigipead kujutavad negatiivsena välise poliitiliste jõudude reaalselt ja tõlgendatud ohtu riigi hetkesele territoriaalsele terviklikkusele. Siinkohal ei kodeeritud tsitaate, mis käsitlevad riigi ajaloolist territooriumit ja selle taastamise püüdluseid. Putini kõnedes kujutas territoriaalset terviklikkust 1,08% ja Kimi kõnedes 8,57% kõigist välise negatiivse Teisena kodeeritud tekstiosadest (Tabel 3). Territoriaalse terviklikkuse esinemissagedus on mõlema riigipea kõnedes viimastel aastatel tõusnud. Putin omistas välise poliitilise jõu tõlgendatud ohu Venemaa territoriaalsele terviklikkusele alates 2022. aastast. Putin nimetas enda kõnedes NATO laienemist Ida-Euroopas ohuks Venemaa suveräänsusele ja Vene rahvuse julgeolekule. Putin ei kujutanud väliseid toimijaid olulise ohuna Venemaa hetkesele territoriaalsele terviklikkusele ning omistas

enam rõhku välisriikide mõjutegevusele Venemaal. Välist ohtu riigi territoriaalsele terviklikkusele tunnetas analüüsitud perioodil enam Kim. Territoriaalne terviklikkus väljendus Kimi kõnedes enim aastatel 2014-2019 ning kerkis taaskord päevakorda 2024. aastal. Kim tõi esile ebastabiilse julgeoleku olukorra Korea poolsaarel ning kirjeldas USA tegevust piirkonnas otsese ohuna Põhja-Korea territoriaalsele terviklikkusele.

"Nad peaksid katkestama kõik tuumasõjaõppused, mida nad koos välisjõududega korraldavad, kuna need õppused neelavad selle maa leekidesse ja viivad verevalamiseni meie pühal territooriumil." (Kim, 2018)

Kim kujutas USA ja selle liitlaste koostööd Põhja-Korea naaberriikidega otsese füüsilise ohuna riigi territoriaalsele terviklikkusele ja rahva julgeolekule.

3.2.2. Ideoloogia

Ideoloogia koodiga tähistati tekstiosad, milles Kim või Putin viitasid konkreetsetele ideoloogiatele ja nende alavormidele või riigivalitsus- ja majandusvormidele, millele soovitakse vastanduda. Riikliku ideoloogia kujundamisel vastandusid riigipead fašismile, natsismile ja kapitalismile, mida tajutakse ohuna rahvuslikule healule. Putini kõnedest kodeeritud tekstiosadest 3,63% ja Kimi kõnedest 0,44% viitasid välise negatiivse Teise kontekstis ideoloogiale (Tabel 3).

Välise negatiivse kujundamisel rõhus vastanduvale ideoloogiale enam Putin, kes rõhutas natsionaalsotsialistliku ideoloogiaga kaasnenud ohtu Vene rahvusele 20. sajandil ja kaasaegses poliitikas. Natsismile viitavate tekstiosade esinemine Putini kõnedes sages alates 2022. aastast. Putin kujutas natsistlikku ideoloogiat alati koos Ukrainaga püüdes seeläbi õigustada täiemahulist sõjalist sissetungi riiki.

"Teie isad, vanaisad ja vanaisad ei võidelnud natside okupantidega ega kaitsnud meie ühist kodumaad, et lubada tänastel neonatsidel Ukrainas võimu haarata." (Putin, 2022a)

Putini kujutas vaenulikuna kõiki riike, mis neo-natsistlike jõududega koostööd teevad. Putin viitas Vene rahvuse ühisele ajaloolisele võitlusele natsionaalsotsialistliku ideoloogia vastu ning nimetas seda üheks suurimaks ohuks Vene rahvuse healule tänapäeval. Kim käsitles välise negatiivse Teise kontekstis kaht ideoloogiat või majandusvormi. Nii fašismile kui ka

kapitalismile viitavaid tekstiosasid esines Kimi kõnedes kokku üks kord. Seega ei kujuta ideoloogia välise negatiivse Teise kujundamisel Kimi käsitluses olulist tähendust.

3.2.3. Vaenlane

Vaenlane koodiga tähistati tekstiosad, milles riigipead toovad esile konkreetsed riigid, riikide ühendused või rahvusvahelised organisatsioonid, mida kujutatakse vaenuliku ja agressiivseks ning mida tajutakse ohuna riiklikule heaolule ja julgeolekule. Vaenulikud riigid alamkoodi alla on koondatud negatiivselt kujutatud riigid, riikide ühendused ja rahvusvahelised organisatsioonid, mida esineb ühe kõneleja kõnedes alla 13 korra ehk vähem kui pooltes kõnedes või mis on esitatud üldistatud kujul. Alamkoodi Lääs alla on koondatud tsitaadid, milles on mainitud lääneriike ühise toimijana ning Euroopa ja Euroopa Liidu riike. Alamkoodi alla NATO kuuluvad ka tsitaadid, kus konkreetsed riigid on esitatud organisatsiooni kuuluvuse kontekstis. Kimi ja Putini kõnedest tuli esile kaheksa vaenulikku toimijat, milleks on USA, NATO, Lääs, Lõuna-Korea, Süüria, terrorism ja vaenulikud riigid.

USA väljendus ühe keskse vaenlasena nii Putini kui Kimi kõnedes. Putin ja Kim taunisid USA agressiivset välispoliitikat ning tihedat sõjalist ja majanduslikku koostööd Venemaa ja Põhja-Korea naaberriikidega. Putini kõnedes kujutas USA kui vaenlast 23,82% ja Kimi kõnedes 32,31% kõigist välise negatiivse Teisena kodeeritud tekstiosadest (Tabel 3). Kim ja Putin väljendasid enda kõnedes Ameerika Ühendriike ohuna rahvusvahelisele korrale. Analüüsitud perioodil vahetus USA president kahel korral ning kolme riigipea, Barack Obama, Donald Trumpi ja Joe Bideni, võrdluses kujutasid nii Putin kui Kim Ameerika Ühendriike negatiivse Teisena enim Trumpi valitsusajal aastatel 2017-2021. Kim kujutas Ameerika Ühendriike analüüsitud perioodi vältel Põhja-Korea rahva suhtes vaenuliku ja agressiivse riigina. Nimelt toetas USA Kimi sõnul Põhja-Korea ja Lõuna-Korea ühinemise vastaseid jõude, et seeläbi piirkonnas enda mõjuvõimu laiendada.

"Eelkõige tänu Ameerika Ühendriikide üliivaenulikule poliitikale, mille eesmärk oli isoleerida ja lüüa meie vabariik, sotsialismi ja iseseisvuse ja õigluse kindlus, ei lakkanud pingete nõiarang ja Korea poolsaarel kasvas sõjaoht veelgi." (Kim, 2015a)

Kimi sõnul edendas USA strateegiliselt vaenulikku poliitikat Põhja-Korea suhtes püüdes sanktsioonide, relvakatsetuste ja riigi sisepoliitikasse sekkumise teel Põhja-Korea suveräänsust õõnestada.

Putini kõnedes väljendus USA nii positiivselt kui negatiivselt. Putin kujutas Ameerika Ühendriikide tegevust välisriikides ja ebastabiilse julgeolekukorraga piirkondades ohuna rahvusvahelisele rahule ja julgeolekule. Ameerika Ühendriike kujutati ohuna rahva julgeolekule ning Putin taunis USA sekkumist Venemaa sisepoliitikasse. USA otsust taganeda relvastumist kontrollivatest lepetest tõlgendati agressiivse ja ebausaldusväärseks.

"Kui need tõesti ehitatakse ja Euroopa mandrile tarnitakse ning USA-l on selleks plaanid, vähemalt me pole teisiti kuulnud, halvendab see järsult rahvusvahelist julgeolekukorda ja loob tõsise ohu Venemaale, sest mõned neist raketid jõuavad Moskvasse vaid 10–12 minutiga." (Putin, 2019a)

Samas väljendus Putini kõnedes ka valmidus teha Ameerika Ühendriikidega koostööd julgeolekualaselt oluliste probleemide lahendamisel, milleks on leviv terrorism ja rahvusvahelist majandust negatiivselt mõjutavad regionaalsed konfliktid Lähis-Idas. Putini valmidus USA-ga koostööd teha vähenes aastatel 2012-2024. Seega kujutasid mõlemad riigipead keskse välise negatiivse Teisena Ameerika Ühendriike tuues esile, et USA õõnestab rahvusvahelist julgeolekut, ohustab rahvuse heaolu ning riikide suveräänsust.

Putini kõnedes väljendus Ukraina välise negatiivse Teisena enim aastatel 2014, 2022 ja 2023, mis tuleneb 2014. aastal Krimmi annekteerimisest ja 2022. aasta veebruaris Venemaa poolt alustatud täiemahulisest sõjast Ukrainas. Negatiivse välise Teisena kodeeritud tekstiosadest 11,17% viitavad Ukrainale kui vaenlasele (Tabel 3). Putin kujutas negatiivselt Ukraina riigivõimu ning seda toetavat rahvast. Putini sõnul viib USA ja NATO poolt toetatud Kiievi režiim läbi genotsiidi ning Vene rahva ülesanne on ühise rahva heaolekut Kiievi illegitiimse riigivõimu eest kaitsta.

"Selleks püüame Ukrainat demilitariseerida ja denatsifitseerida, samuti anda kohtu ette need, kes panid toime arvukalt veriseid kuritegusid tsiviilisikute, sealhulgas Vene Föderatsiooni kodanike vastu." (Putin, 2022a)

Samas kujutas Putin enda ametiaja alguses Ukraina riiki positiivsena ning avaldas soovi Euraasia tihedama integratsiooni eesmärgil Ukraina võimudega tihedamat koostööd teha.

Sarnaselt Putini käsitlelusega Ukrainast, väljendus Kimi kõnedes Lõuna-Korea kahetiselt. Negatiivse välise Teisena kodeeritud tekstiosades 37,14% viitasid Lõuna-Koreale kui vaenlasele (Tabel 3). Korealaseid kujutati ühtse rahvana ning Põhja-Korea rahva jagatud eesmärk on rahvusliku ühtsuse taastamine Korea sõjale eelnenud territooriumil. Kim kutsus Lõuna-Korea võime üles koostööle ülima eesmärgi saavutamiseks. Samas vastandus Kim Lõuna-Koreale kujutades riiki reeturlikuna. Kim nimetas Lõuna-Korea koostöö Ameerika Ühendriikidega ohuks Põhja-Korea rahvuslikule heaolule ja suveräänsusele.

"Ent minnes vastuollu omaaegsete suundumuste ja avalike tunnetega, vastasid Lõuna-Korea konservatiivsed valitsevad jõud teiste riikide, sealhulgas USA kummardamise, vastasseisu põhjapoolsete kaasmaalastega ja sõjamanöövritega põhja vastu." (Kim, 2012a)

Oluline muutus Lõuna-Korea kujutamises toimus 2023. aasta lõpus kui Kim tõdes, et Põhja- ja Lõuna-Korea ühinemine on välistatud ning edaspidi käsitletakse Lõuna-Koread suurima vaenlase ja ohuna Põhja-Korea rahvale. Seega kujutasid Putin ja Kim rahvusele vaenulikke väliseid toimijaid sarnaselt ja sidusid välised negatiivsed Teised omavahel.

Putin käsitles välist negatiivset Teist kujundades vaenlasena NATOt ja lääneriike ning enamjaolt kujutati neid sarnases kontekstis. NATO ja lääneriikide vaenlasena kujutamine on märkimisväärselt tõusnud peale Venemaa täiemahulist sõjalist sissetungi Ukrainasse. Negatiivse välise Teisena kodeeritud tekstiosades 10,36% viitasid Läänele ja 6,86% NATO-le kui vaenlasele (Tabel 3). Putin õigustas NATO ja lääneriikide Venemaa-suunalise vaenuliku tegevuse, relvastumise ja suveräänsuse ohustamise teel sõjalist tegevust Ukrainas.

"Lääs valetas meile agressiooniks valmistudes rahu kohta ning täna ei kõhkle nad seda avalikult tunnistamast ning Ukrainat ja selle rahvast küüniliselt kasutamast vahendina Venemaa nõrgestamiseks ja lõhestamiseks." (Putin, 2022a)

Putin kujutas eraldiseisva vaenlasena terrorismi kirjeldades seda ohuna Vene rahvuse heaolule, rahvusvahelisele rahule ja kutsus rahvast üles terrorismivastasele võitlusele.

"Terroristid kasutavad neid kviitungeid palgasõdurite värbamiseks, relvade ostmiseks ja ebainimlike terrorirünnakute kavandamiseks Venemaa

kodanike ning Prantsusmaa, Liibanoni, Mali ja teiste riikide inimeste vastu."
(Putin, 2015a)

2015. aastal tõusis terrorismi mainimise arv Putini kõnes märkimisväärselt. 4,85% negatiivse Teisena kodeeritud tekstiosadest viitavad terrorismile ja 2,69% Süüriale kui vaenlasele (Tabel 3). Samal aastal alustas Venemaa sõjalist sissetungi Süürias. Kuigi Venemaa pakkus Süüria valitsusvägedele kodusõjas sõjalist abi ja ka Süüria vastandub olemasolevale maailmakorrale, kujutas Putin Süüria siseriiklike arenguid ja levivat terrorismi otsese julgeolekuohuna Vene kodanikele.

Putini kõnedes kujutas vaenulikke riike 2,29% ja Kimi kõnedes 2,42% kõigist välise negatiivse Teisena kodeeritud tekstiosadest (Tabel 3). Putin tõi esile esile konkreetsed konfliktipiirkonnad aga vihjas ka naaberriikidele, mille sise- ja välispoliitilist tegevust tõlgendatakse ebasõbralikuna. Enim kujutas Putin negatiivsena Türgit seoses 2015. aastal Türgi-Süüria piiril Türgi õhujõudude hävitaja poolt alla tulistatud Vene sõjalennukiga. Kim kõnedes ei väljendunud määramata vaenulikke riike ning enim kujutas Kim vaenulikuna Jaapanit. Kim kujutab Jaapanit vaenulikuna seoses 1910-1945. aastal toimunud Jaapani okupatsiooniga, mille käigus püüdsid imperialistliku Jaapani okupatsiooniväed Korea identiteedi kustutada. Samuti väljendus Jaapan Kimi kõnedes ohuna Põhja-Korea julgeolekule tulenevalt tihenevast koostööst Jaapani, Lõuna-Korea ja USA sõjavägede vahel.

3.2.4. Väärtused

Väärtused kood tähistab väärtuseid, millele kõnelejad soovivad rahvusvahelisel tasandil vastanduda. Need on käitumisviisid ja tavad, mida taunitakse ja mida käsitletakse välise ohuna riiklikule heaolule. Välisele negatiivsele Teisele omistatud väärtused avaldusid eelkõige Putini kõnedes, 6,59% negatiivse Teisena kodeeritud tekstiosadest viitasid väärtustele (Tabel 3). Kimi kõnedes väljendusid välise negatiivsele Teisele omistatud väärtused ühel korral. Väärtused, millele Putin Vene rahvast vastandada soovis on eelkõige neoliberalistliku sisuga. Putin tõi kõnedes esile, et lääneriikides edendatavad moraalsed väärtused on vastuolus Vene rahvale ja õigeusule omaste väärtuste, traditsioonide ja eetiliste normidega.

"See kõik puudutab perekonna, kultuurilise ja rahvusliku identiteedi hävitamist, perverssust ja laste väärkohtlemist, sealhulgas pedofiiliat, mis kõik on nende elus normaalseks tunnistatud." (Putin, 2023a)

Rahvuslikule identiteedile kujutatakse välise ohuna traditsioonilistele moraalsetele ja eetilistele normidele vastanduvaid väärtuseid, mille levimise eest tuleb ühiskonda kaitsta.

3.3 Väline positiivne Teine

Väline positiivne Teine kategooria jagunes tulenevalt teoorias käsitletust ja kõnede sisust kolmeks koodiks, milleks on ideoloogia, väärtused ja liitlane. Väline positiivne Teine iseloomustab toimijaid, tunnuseid ja väärtuseid, millega soovitakse rahvusvahelises poliitikas samastuda või koostööd teha.

Tabel 5. Kategooria väline positiivne Teine: koodid

VLADIMIR PUTIN																												
KOOD	ALAMKOOD	AASTA																								KOKKU		
		12a	12b	12c	13a	13b	14a	14b	15a	15b	16a	16b	17	18	18a	18b	19a	19b	20a	20b	21a	21b	22a	22b	23a		23b	24
Ideoloogia																												0
Väärtused			1		2		4				2			5			1						3				1	19
																												11,18%
Liitlane	Rahvusvahelised organisatsioonid	5		9		1		4		8			1	11		7		3		8						19	76	
	Sõbralikud riigid	10		5	0	7		4		10			5	7		5				3		1		3		15	75	
																												44,71%
																												44,12%
KOKKU		0	16	0	16	0	12	0	8	0	20	0	0	11	18	0	13	0	3	0	11	0	4	0	3	0	35	170
KIM JONG UN																												
KOOD	ALAMKOOD	AASTA																								KOKKU		
		12a	12b	12c	13a	13b	14a	14b	14c	15a	15b	15c	16a	16b	17a	17b	18	19a	19b	20a	20b	21	22a	22b	23		24a	24b
Ideoloogia																		2						1			1	4
																												8,51%
Väärtused		5								1		2	4	2												2	16	
																												34,04%
Liitlane	Rahvusvahelised organisatsioonid																											0
	Sõbralikud riigid	3							2	3	1		8			1	6	1					1			1	27	
																												57,45%
KOKKU		8	0	0	0	0	0	0	2	4	1	0	2	12	2	0	1	8	1	0	0	0	2	0	0	4	47	

Allikas: autori koostatud.

Tabelis 5 on esitatud kategooria väline positiivne Teine kodeeritud tekstiosad. Putini käsitluses omab väline positiivne Teine rahvusliku identiteedi kujundamisel olulisemat rolli kui Kimi puhul. Vladimir Putini kõnedest kodeeritud tekstiosadest 7,78% ja Kim Jong Uni kõnedest 2% vastasid kategooria väline positiivne Teine kriteeriumitele (Tabel 2).

Tabel 6. Väline positiivne Teine: analüüsi maatriks

KÕNELEJA	KÕNEDE SISU	
	Sarnane	Muutuv
Sama	Suveräänsuse vastastikune austamine Rahvusvaheline rahu Rahva enesemääramisõigus Hiina	
Erinev	Kim: määramata sõbralikud riigid Putin: sõbralikud riigid, koostöö rahvusvaheliste organisatsioonidega	Kim: välise Teise ideoloogiline suundumus (↑)

Allikas: autori koostatud.

Mõlemad riigipead tõid välist positiivset Teist kujutades esile väärtused ja käitumisviisid, millele soovitakse samastuda ning mida soovitakse edendada. Kim ja Putin tõid esile suveräänsuse vastastikuse austamise ja rahva enesemääramisõiguse tunnustamise olulisuse rahvusvahelises suhtluses. Välise positiivse Teise kujutamisel lähtusid mõlemad riigipead soovist edendada riigi majandushuve ning kaitsta enda nägemust rahvusvahelisest korrast ja rahust, et seeläbi laiendada riigi mõjuvõimsust rahvusvaheliselt. Samuti soovisid riigipead teha tihedamat koostööd Hiina Rahvavabariigiga.

3.3.1. Väärtused

Väärtused kood tähistab mitte-ideoloogilisi tunnuseid ja käitumisviise, millele rahvusvahelisel tasandil samastutakse ning mille alusel määratakse sõbralikud riigid. Väärtused alamkoodiga on tähistatud käitumisviisid, tavad ja põhimõtted, mida soovitakse rahvusvahelises suhtluses edendada. Nii Vladimir Putin kui Kim Jong Un tõid analüüsitud kõnedes esile väärtused ja käitumisviisid, millele soovitakse väliselt samastuda ning mida soovitakse edendada. Putini kõnedes kujutas väärtuseid 11,18% ja Kimi kõnedes 34,04% kõigist välise positiivse Teisena kodeeritud tekstiosadest (Tabel 5). Putin ja Kim kujundasid välised positiivsed Teised sarnaste väärtuste ja tunnuste alusel. Eelkõige rõhustasid riigipead solidaarsust ja rahvusriikide suveräänsust ning riikidevahelistes suhetes soovitakse edendada sõbralikke ja rahumeelseid koostöövorme samaaegselt väliste toimijate agressioonidele ja mõjutustegevusele vastandudes.

Kujundasid välist positiivset Teist tõi Putin esile riikliku enesemääramisõiguse ja rahvusliku ainulaadsuse säilitamise. Rõhustas riikide võrdsusele ja rahumeelsetele konflikti-

lahendusmeetmetele nimetas Putin kõige olulisemate väärtustena rahvusvahelises suhtluses võrdsuse ja vastastikuse austuse.

"Kõrgeimad põhimõtted on võrdsus, pragmatism ja vastastikune lugupidamine, samuti oma liikmesriikide rahvusliku identiteedi ja riikliku suveräänsuse säilitamine." (Putin, 2014a)

Sarnaselt Putiniga rõhus Kim rahvusvahelises suhtluses suveräänsete riikide iseseisvuse vastastikule austamisele ning rahvusvahelist ja regionaalset rahu edendavate koostöövormide loomisele. Kim tõi esile, et õiglus ja iseseisvus on universaalne väärtus, mida kõik riigid peaksid rahvusvahelises koostöös edendama.

"Maailma edumeelne inimkond peaks jõuliselt võitlema rahvusvahelise õigluse eest, sõltumata poliitilistest vaadetest, usulistest veendumustest ning majanduslikust ja kultuurilisest arengust." (Kim, 2016b)

Seega nimetasid Putin ja Kim enda kõnedes koostöövalmiduse riikide ja organisatsioonidega, mis nende tõlgenduses edendavad rahvusvahelist õigust ja rahu ning austavad riikide suveräänsust.

3.3.2. Liitlane

Koodiga liitlane tähistati tekstiosad, milles Kim ja Putin toovad esile konkreetsed toimijad, mida kujutatakse positiivsete ja sõbralikena. Need on üksused, mida ei tajuta ohuna ning millega soovitakse koostööd teha. Sõbralikud riigid alamkoodi alla on koondatud konkreetsed riigid ning rahvusvahelised organisatsioonid alamkoodi alla rahvusvahelised organisatsioonid, mida esineb ühe kõneleja kõigis kõnedes alla 13 korra ehk vähem kui pooltes ühe esitleja kõnedes või mis on esitatud üldistatud kujul.

Putini kõnedes kujutas sõbralikke riike 44,12% ja Kimi kõnedes 57,45% kõigist välise positiivse Teisena kodeeritud tekstiosadest (Tabel 5). Sõbraliku riigina nimetasid Putin ja Kim enim Hiinat. Mõlemad riigipead kujutasid Hiinat sõbraliku ja traditsioonilise koostööpartnerina, millega soovitakse edendada strateegilist koostööd ja kommunikatsiooni. Putin ei maininud sõbraliku välise toimijana Põhja-Koread. Kim väljendas koostöövalmidust Venemaaga enda ametiaja alguses 2012. aastal. Kimi käsitus liitlastest erines Putini omast selle poolest, et Kim hoidus välise positiivse Teise kujundamisel konkreetsete riikide

nimetamisest. Putin nimetas konkreetsed riigid ja piirkonnad, millega soovitakse koostööd teha. Eelkõige soovis Putin edendada koostööd varasemalt NSVL poolt okupeeritud riikidega. Riiklike huvide edendamiseks majanduse, tehnoloogia ja julgeoleku valdkondades tõi Putin esile tihedama integratsiooni ka geograafiliselt kaugemate regioonidega.

"Just vastastikuse lugupidamise alusel loome suhteid absoluutse enamuse maailma riikidega: Aasias, Ladina-Ameerikas, Aafrikas ja paljudes Euroopa riikides." (Putin, 2021a)

Seega sarnanes Kimi ja Putini käsitus sõbralikest riikidest ning liitlasena käsitletakse riike, mis austavad Venemaa ja Põhja-Korea suveräänsust ja huvisid.

Rahvusvahelised organisatsioonid väljendusid välise positiivse Teise kujundamisel Vladimir Putini kõnedes, millele viitas 44,71% kõigist välise positiivse Teisena kodeeritud tekstiosadest (Tabel 5). Välise positiivse Teise kujundamisel rõhusid mõlemad riigipead liitlassuhete olulisusele, kuid erinevalt Putinist ei nimetanud Kim enda kõnedes konkreetseid rahvusvahelisi organisatsioone. See ühtib ka Põhja-Korea poolt edendatava iseolemise poliitikaga, mille keskmes on rahvusliku heaolu tagamine välisriikidest sõltumata. Putin käsitles rahvusvahelisi organisatsioone enda mõjuvõimu ja välispoliitilise agenda edendamise vahendina. Putin nimetas lähemate koostööpartneritena mitmeid regionaalseid ja rahvusvahelisi koostööformaate, kuid enam väljendus koostöö tegemise valmidus Sõltumatute Riikide Ühenduse (CIS) ja BRICS riikidega. Samuti väljendas Putin vajadust tihedamaks koostööks Euraasia Majandusühendusse (EAEU) kuuluvate riikidega. Kõigi kolme koostööformaadi puhul rõhus Putin tihedama majanduskoostöö vajadust. Koostöö CIS ja EAEU riikidega laienes ka vabakaubandustsooni loomise, hariduse ja regionaalse integratsiooni temadele.

"Teen ettepaneku pidada koostöös meie kolleegidega Euraasia Majandusliidust, SCO ja ASEANi liikmetega, aga ka SCO-ga ühinevate riikidega konsultatsioone, et potentsiaalselt luua majanduspartnerlus." (Putin, 2015a)

Putin väljendas majandusliku koostöö arendamise vajadust Kagu-Aasia Maade Assotsiatsiooni (ASEAN), Aasia ja Vaikse Ookeani Majanduskoostöö organisatsiooni (APEC), Kollektiivse Julgeoleku Lepingu Organisatsiooni (CSTO), G20 ja Shanghai Koostööorganisatsiooniga (SCO). Perioodil 2015-2021 nimetas Putin vastavaid organisatsioone kokku 16 korral. Alates 2016. aastast on Putin rõhutanud ÜRO Julgeolekunõukogu viie alalise liikme kesksel rollil

rahvusvahelise õiguse, julgeoleku ja rahu tagamisel. Seega tähtsustas Putin koostöös rahvusvaheliste organisatsioonidega eelkõige riiklike majandushuvide edendamist ning rahvusvahelise julgeoleku tagamist.

3.3.3. Ideoloogia

Ideoloogia kirjeldab poliitilisi ideoloogiaid, valitsusviise ja majandusvorme, millele riigipead rahvusvahelisel tasandil samastuvad, mida soovitakse edendada või mille esindajatega koostööd teha. Välise positiivse teise kujundamisel tõi ideoloogia esile Kim, kes kujutas positiivsena Põhja-Korea riikliku ideoloogiaga sarnanevaid poliitilisi suundumusi. Tihedamat koostööd soovitakse eelkõige teha sotsialistlike riikidega. Kim tõi esile ka valmisoleku teha koostööd kapitalistlike riikidega, kes austavad Põhja-Korea suveräänsust ning on avatud sõbralikele suhetele riikide vahel. Putin ei toonud välisest positiivsest Teisest kõneledes ideoloogiat päevakorda. Välise üksuse ideoloogilisel suundumusel pole sõbralike riikide ja koostööpartnerite valimisel olulist rolli. Seega oli väliste toimijate ideoloogial välise positiivse Teise kujundamisel Putini ja Kimi käsitluses marginaalne roll.

3.4 Sisemine negatiivne Teine

Sisemine negatiivne Teine kategooria jagunes kaheks, väärtused ja multietnilisus. Sisemine negatiivne Teine iseloomustab toimijaid, tunnuseid ja väärtuseid, millele soovitakse siseriiklikult vastanduda või mida tõlgendatakse sisemise ohuna.

Tabel 7. Kategooria sisemine negatiivne Teine: koodid

VLADIMIR PUTIN																												
KOOD	ALAMKOOD	AASTA																								KOKKU		
		12a	12b	12c	13a	13b	14a	14b	15a	15b	16a	16b	17	18	18a	18b	19a	19b	20a	20b	21a	21b	22a	22b	23a		23b	24
Väärtused			18		2	1	6		10		5				1		3		2						25		4	77
															10		1				1		1	1	3	2	2	55,00%
Multietnilisus		1	17		19		3		2												1							63
																												45,00%
KOKKU		1	35	0	21	1	9	0	12	0	5	0	0	0	11	0	4	0	2	0	1	0	1	1	28	2	6	140
KIM JONG UN																												
KOOD	ALAMKOOD	AASTA																								KOKKU		
		12a	12b	12c	13a	13b	14a	14b	14c	15a	15b	15c	16a	16b	17a	17b	18	19a	19b	20a	20b	21	22a	22b	23		24a	24b
Väärtused		2		1			3	16	6	3		3	1	2	2		1	1	4	2		1	2	1				51
																												100,00%
Multietnilisus																												0
KOKKU		2	0	1	0	0	3	16	6	3	0	3	1	2	2	0	1	1	4	2	0	1	2	1	0	0	0	51

Allikas: autori koostatud.

Tabelis 7 on kvantitatiivselt esitatud kategooria sisemine negatiivne Teine kodeeritud tekstiosad. Vladimir Putin vastandus perioodil 2012-2024 kõnedes enam sisemise negatiivse Teise kujundile ning rõhutas nii väärtuseid kui ka multietnilisust. Kim tugines sisemise negatiivse Teise kujundamisel väärtustele ja käitumisviisidele, mida tõlgendatakse ohuna rahva heaolule. Vladimir Putini kõnedest kodeeritud tekstiosadest 6,41% ja Kim Jong Uni kõnedest 2,17% vastasid kategooria sisemine negatiivne Teine kriteeriumitele (Tabel 2).

Tabel 8. Sisemine negatiivne teine: analüüsi maatriks

KÕNELEJA	KÕNEDE SISU	
	Sarnane	Muutuv
Sama	Riigivõimu vastasus Korruptsioon Läänelikud väärtused	Sisemised kõrvalekaldujad (↑)
Erinev	Putin: multietnilisus, sisserändajad Kim: sotsialismivastasus, liigne bürokraatia	Putin: natsionalism (↑), ebaseaduslik äritegevus (↑)

Allikas: autori koostatud.

Kujutades sisemist negatiivset Teist töid mõlemad riigipead esile korruptsiooni negatiivse mõju rahvuslikule heaolule. Kim ja Putin taunisid liigset kriitilisust riigivõimu suhtes ning taotlesid ühiskonnas toetust valitsevale korrale. Mõlemad riigipead vastandasid rahvast lääneriikides levivatele väärtustele, mis ohustavad rahvale omaseid traditsioonilisi väärtuseid ning õõnestavad rahvuslikku ühtsust.

3.4.1. Väärtused

Väärtused koodiga tähistati tekstiosad, milles kõnelejad toovad esile väärtused ja käitumisviisid, millele soovitakse siseriiklikult vastanduda. Need on väärtused, mis õõnestavad rahvuslikku heaolu sisemiselt ja millest soovitakse ühiskonnas vabaneda. Siinkohal on esile toodud sisemised kõrvalekaldujad. Nii Vladimir Putin kui ka Kim Jong Un töid kõnedes esile väärtused, tunnused ja käitumisviisid, mida kujutatakse ohuna riiklikule heaolule ja rahvuse jätkusuutlikkusele. Putini kõnedes kujutas väärtuseid 55% ja Kimi kõnedes 100% kõigist sisemise negatiivse Teisena kodeeritud tekstiosadest (Tabel 7).

Vladimir Putin käsitles sisemisele negatiivsele Teisele omistatud väärtuseid enim oma ametiaja esimese nelja aasta jooksul. Samas on võimalik märgata märkimisväärset tõusu alates 2023.

aastast, mil kodeeriti enam kui veerand kogu analüüsiaperioodi vältel peetud kõnedes kodeeritud tekstilõikudest. Üksuseid ja konkreetseid toimijaid, kes ei tegutse Vene riigivõimu ja rahva heaolu huvides, kujutatakse sisemise negatiivse Teisena ning soovitakse ühiskonnast eemaldada. Väärtused, mida Vladimir Putin sisemist negatiivset Teist kujundades enim rõhutas on korruptsioon, natsionalism ning ebamoraalsed ja seadusvastased äritegevused.

"Nad esindavad omamoodi Amoraalset Internatsionaali, kuhu kuuluvad teatud Lõuna-Venemaa regioonide käratsevad, jultunud inimesed, etniliste maffiate eest varjavad korrumpeerunud õiguskaitseametnikud, nn vene natsionalistid, mitmesugused separatistid, kes on valmis iga ühise tragöödia muutma vandalismi ja verise määratsemise vabanduseks." (Putin, 2013a)

Putin käsitles sisemisi kõrvalekaldujaid otsese julgeolekuohuna Vene rahvale. Sisemised kõrvalekaldujad vastanduvad Vene rahvuse poolt jagatud kultuurilistele väärtustele ega edenda ühiskonnas kehtivaid moraalinorme.

Kim käsitles sisemiste kõrvalekaldujate ja negatiivsete väärtustena ideoloogilist võitlust takistavaid tegureid. Väärtused, millele Kim soovis Põhja-Korea rahvast vastandada on ideoloogilised kõrvalekalded ja lääneliku kultuuri tunnused. Samuti rõhus Kim, et liigne bürokraatia, võimu kuritarvitamine ning kriitilisus Põhja-Korea Töölispartei suhtes on ohuks sotsialistliku Põhja-Korea ühiskonna heaolule.

"Nad peavad õigel ajal kasutama ideoloogilist "skalpelli", et välja juurida selliste väärtegade põhjused nagu partei otsustatud küsimuste üle vaidlemine, juhtkonna varjatud või avalik õõnestamine ning korruptsiooni kasvatamine meie ridades, mis on vastuolus meie partei ja klassi põhimõtetega." (Kim, 2014b)

Siinkohal on näha, kuidas Põhja-Korea ühiskonnas on taunitud igasugune kriitilisus kehtiva riigikorra suhtes või vastandumine Töölispartei otsustele. Kimi kõnedes rõhutatud väärtused, mille alusel kujundatakse ühiskonnas negatiivne sisemine Teine, on suunatud siseriiklike teisitimõtlejate ja kõrvalekaldujate suunas.

3.4.2. Multietnilisus

Koodiga multietnilisus tähistati tsitaadid, milles kõnelejad toovad esile erinevad riigis elavad vähemusrahvused ja usundid, kes on küll osa kodanikest, kuid kelle rahvuslik identiteet erineb enamuse omast. Ühtlasi tähistati koodiga multietnilisus riigis elavad sisserändajad. Analüüsitud kõnede lõikes mainis Putin multietnilisust enim oma ametiaja alguses, 45% kõigist sisemise negatiivse Teisena kodeeritud tekstiosadest viitasid multietnilisusele (Tabel 7). Putini käsitles ei kaasne multietnilisusega ilmtingimata negatiivne konnotatsioon. Putin käsitles rahvusvähemusi ja usundeid näiliselt ühiskonda rikastavana ning keskendub multietnilisusest kõneledes rahvust ühendavatele Vene väärtustele.

"Venemaa arenes sajandeid (algusest peale) paljurahvuselise rahvana, tsivilisatsiooniriigina, mida seob vene rahvas, vene keel ja meile kõigile omane vene kultuur, mis ühendab meid ja ei lase meil selles mitmekesisel maailmas lahustuda." (Putin, 2012b)

Putin ei käsitlenud vähemusrahvuseid eksistentsiaalse ohuna Vene rahvusele ja riiklikule heaolule, kuid siiski on tegu selgelt eristatava grupiga, kes pole osa sisegrupist. Putin rõhus, et erinevad rahvusgrupid kuuluvad sama riigivõimu alla ning peavad täitma enda kohustust Venemaa ees. Seega on vähemusrahvused ühiskonda assimileeritud, kuid omavad teisest staatust. Kimi kõnedest ei tuvastatud ühtegi tekstiosa, mis vastaks multietnilisuse kriteeriumitele. Põhja-Korea rahvast kujutatakse homogeense üksusena, mis juhindub jagatud ideoloogilisest võitlusest ning sisegrupist erineva rahvusliku identiteedi või usundiga toimijad puuduvad.

3.5 Sisegrupp

Sisegrupp kategooria koondab tekstiosad, milles riigipead viitavad rahvusliku identiteedi sisemisele kujundamisele omastele tunnustele. Tulenevalt kõnede sisust ja teooriast jaguneb sisegrupp kategooria kolmeks, suveräänsuse kaitse, ühtsus ja ideoloogia. Sisegrupp tähistab rahvuslikule identiteedile omaseid tunnuseid, mille alusel soovitakse kujundada ja edendada ühtsustunnet ja kinnitada rahvuslikku ainulaadsust.

Tabel 9. Kategooria sisegrupp: koodid

VLADIMIR PUTIN																												
KOOD	ALAMKOOD	AASTA																								KOKKU		
		12a	12b	12c	13a	13b	14a	14b	15a	15b	16a	16b	17	18	18a	18b	19a	19b	20a	20b	21a	21b	22a	22b	23a		23b	24
Suveräänsuse kaitse	Julgeoleku tagamine	1	9	1	9	23		9		8	1		1	86		28	1	10		23		21	1	29		38	299 26,44%	
	Ajalooline territoorium					7	1	1					1	1		1		1		7		38	2	20		3	83 7,34%	
Ühtsus	Ühine pingutus	5	14	4	3	6	25	5	7	3	24	3			21	6	14	5	12	7	19	9	5	7	17	9	23	253 22,37%
	Väärtused ja traditsioonid		29	1	10	2	6	1	5	2	17	4			18	1	7	3	23	3	14	4	3	6	28	5	27	223 19,72%
Ideoloogia	Riiklik ideoloogia ja valitsemine	3	14				3		17		24				17		5		29		11		1		8	15	147 13,00%	
	Olulised isikud ja loodud eeskujud		1																					2	3	2	8 0,71%	
	Riigi huvid rahvusvaheliselt	1	5		17	1	12		4	0	15				3	15		7	1	4		8		1	20	4	118 10,43%	
KOKKU		10	72	6	39	9	76	7	43	5	88	8	0	5	158	7	62	10	79	10	82	13	68	19	125	16	110	1131

KIM JONG UN																												
KOOD	ALAMKOOD	AASTA																								KOKKU		
		12a	12b	12c	13a	13b	14a	14b	14c	15a	15b	15c	16a	16b	17a	17b	18	19a	19b	20a	20b	21	22a	22b	23		24a	24b
Suveräänsuse kaitse	Julgeoleku tagamine	7	3	3	11	13	8	5		4	3		6	14	2		2	12	13	17	24		6	32	15		30	230 12,78%
	Ajalooline territoorium	23	1	3	11	3	11		2	17			17	25	12		23	21	11								4	184 10,22%
Ühtsus	Ühine pingutus	11	1		4		2	3	4	4	5	1	1	3	3		4	4	1	3	17			12	5	8	15	111 6,17%
	Väärtused ja traditsioonid	7	2	26	2		2		27	3			3	1	1		2	1	3	1	5			2	1		89 4,94%	
Ideoloogia	Riiklik ideoloogia ja valitsemine	18	18	39	33	34	42	96	5	41	45	57	43	82	44		47	37	89	43	23	30	52	45	26	0	29	1018 56,56%
	Olulised isikud ja loodud eeskujud	28	14	35	10	16	3	2	10	2	3	5	1	10	1				2	1	1						144 8,00%	
	Riigi huvid rahvusvaheliselt														2	1		1	4	5	3			5	1		2	24 1,33%
KOKKU		94	39	106	71	66	68	106	48	71	56	63	71	137	64	0	79	79	124	68	70	30	58	96	48	8	80	1800

Allikas: autori koostatud.

Tabelis 9 on kvantitatiivselt esitatud kategooria sisegrupp kodeeritud tekstiosad. Putini kõnedes viitas 51,79% ja Kimi kõnedes 76,50% kõigist kodeeritud tekstiosadest sisegrupile (Tabel 2). Putini kõnedes väljendus enam tunnetuslik vajadus riikliku julgeoleku tagamiseks ning kujundades sisegruppi tugines Putin enam rahva ühisele pingutusele ning jagatud väärtustele ja traditsioonidele. Kimi sisegrupi keskmes oli riikliku ideoloogia ja valitsusvormi edendamine, julgeoleku tagamine ning soov taastada riigi ajalooline territoorium.

Tabel 10. Sisegrupp: analüüsi maatriks

KÕNELEJA	KÕNEDE SISU	
	Sarnane	Muutuv
Sama	Siseriiklikud prioriteedid Rahva ühine pingutus Ajaloolise territooriumi taastamise püüdlus	Julgeoleku tagamine (↑) Relvatööstuse arendamine (↑) Riigi huvid rahvusvaheliselt (↑)
Erinev	Putin: traditsioonilised väärtused, ajaloolised läbielamised Kim: ideoloogia keskne roll, loomismüüdid	Kim: oluliste isikute pärand (↓)

Allikas: autori koostatud.

Mõlemad riigipead tõid sisegrupi kujutamisel esile siseriiklikud prioriteedid ja rõhusid rahvast ühendavatele traditsioonilistele väärtustele. Rahvusliku heaolu aluseks on rahva ühine pingutus riiklikult seatud eesmärkide saavutamisel. Samuti toovad mõlemad riigipead olulise siseriikliku probleemina esile ajaloolise territooriumi taastamise vajaduse.

3.5.1. Suveräänsuse kaitse

Suveräänsuse kaitse koodiga on tähistatud tunnetatud vajadus riigi ja rahva iseseisvust ja heaolu kaitsta. Alamkood julgeoleku tagamine tähistab tekstiosasid, milles on esile toodud tunnetatud vajadus rahvusliku heaolu tagamiseks edendada relvatööstust ja sõjaväele on omistatud juhtroll ühiskonna heaolu tagamisel. Alamkoodiga ajalooline territoorium on tähistatud tsitaadid, milles käsitletakse rahva poolt riigi ajaloolise territooriumina tõlgendatud piiride taastamise püüdlust. Sisegrupina tõlgendatakse ka naaberriikide aladel elavaid inimesi, keda soovitakse enamusrahvaga ühendada.

Mõlemad riigipead tõlgendasid rahvusliku julgeoleku tagamist ja ajaloolise territooriumi taastamist olulise osana rahvuslikust identiteedist. Suveräänsuse kaitsmine on rahva ühine ülesanne, mille eesmärk on tagada ühiskonna heaolu. Mõlema riigipea kõnedes väljendus julgeoleku tagamine suveräänsuse kaitsest kõneledes enam kui ajaloolise territooriumi taastamise püüdlus. Putini kõnedes kujutas julgeoleku tagamist 26,44% ja ajaloolise territooriumi taastamist 7,34% kõigist sisegrupina kodeeritud tekstiosadest (Tabel 9). Kimi kõnedes kujutas julgeoleku tagamist 12,78% ja ajaloolise territooriumi taastamist 10,22% kõigist sisegrupina kodeeritud tekstiosadest (Tabel 9). Nii Kim kui Putin tõid analüüsitud perioodil esile vajaduse ebastabiilses julgeolekuolukorras kaitsta riiklikku julgeolekut ning edendada rahva ja riigi üldist majanduslikku ja kultuurilist heaolu. Mõlemad riigipead rõhusid vajadusele arendada relvatööstust, et seeläbi tagada rahva julgeolek ja tõrjuda väliste agressiivsete jõudude ja sisemiste kõrvalekaldujate püüdeid riiki destabiliseerida.

"Meie Vabariigi tuumajõud eksisteerivad ja tulevad kasutusele meie territooriumi, rahva ja eneseaustuse ning ülemaailmse rahu ja julgeoleku kaitsmiseks imperialistliku türannia eest, mitte aga sekkumiseks teiste rahvaste siseasjadesse või hegemooniasse." (Kim, 2022b)

Putin kujutas Vene rahvuse ajaloolise territooriumina Vene impeeriumi ja NSVL endiseid alasid. Tema kõnedes avaldus soov Venemaa mõjuvõimu nimetatud piirkondades laiendada, kaitsta seal elavate venelaste huve ning taastada ajaloolise impeeriumi piirid.

"See oli riigi ja rahva jaoks erilise tähendusega sündmus, sest Krimmis elab meie rahvas ja poolsaar on Venemaa jaoks strateegilise tähtsusega mitmetahulise, kuid soliidse vene rahvuse ja tsentraliseeritud Vene riigi arengu vaimse allikana." (Putin, 2014a)

Kim väljendas ajaloolise territooriumi taastamisega soovi ühendada Korea rahvas ühise valitsemise alla. Kimi sõnul on Korea rahva ülim soov ja eesmärk taastada Korea sõja eelne territoriaalne terviklikkus.

"Sel aastal peaks kogu Korea rahvas osalema üleriigilises patriootlikus võitluses ühtsuse taasühendamise nimel, et juhatada sisse taasühinemisliikumise uus etapp." (Kim, 2013a)

Kuni 2024. aastani käsitles Kim rahvuslikku taasühinemist Põhja-ja Lõuna-Korea rahva kõige olulisema ülesandena.

3.5.2. Ühtsus

Koodiga ühtsus on tähistatud rahvuslikku identiteeti iseloomustavad tunnused, väärtused ja ühised läbielamised. Ühine pingutus alamkood hõlmab tekstiosasid, milles on kirjeldatud rahva ühine pingutus rahvusliku heaolu tagamiseks. Ühtsus viitab kõnelejate poolt kirjeldatud ja rahva poolt jagatud võitlusele rahvusidentiteedi jätkusuutlikkuse ja ainulaadsuse edendamiseks nii ajaloos kui ka tulevikus.

Rahvusliku ühtsuse kujundamisel tugines ühisele pingutusele enam Putin. Putini kõnedes kujutas ühist pingutust 22,37% ja Kimi kõnedes 6,17% kõigist sisegrupina kodeeritud tekstiosadest (Tabel 9). Ühine pingutus väljendus mõlema riigipea kõnedes üleskutsena rahvale. Putin ja Kim rõhutasid, et rahva jätkusuutlikkus ja kasvav heaolu on ühise pingutuse tulemus ning igal ühiskonna liikmel lasub vastutus. Samuti tänasid Putin ja Kim uusaastakõnedes rahvast lõppeval aastal tehtud pingutuste eest. Seeläbi luuakse rahvas ühtsustunne, side ajaloos toimunud läbielamistega ning ühiskond mobiliseeritakse ühise eesmärgi saavutamiseks.

"Lõppude lõpuks saame meie, Venemaa rahvas, enesekindlalt edasi liikuda, astuda vastu kõikidele väljakutsetele, lahendada kõige raskemad probleemid ja ehitada võimsa, eduka riigi ning kaasaegse, jõuka ja vaba ühiskonna, vaid üheskoos." (Putin, 2012c)

Alamkood väärtused ja traditsioonid tähistab tsitaate, milles kirjeldatakse enamusrahvusele omistatud väärtuseid, mis iseloomustavad ja ühendavad rahvust. Sarnaselt ühisele pingutusele väljendusid ka väärtused ja traditsioonid Putini kõnedes enam kui Kimi kõnedes. Putini kõnedes kujutas väärtuseid ja traditsioone 19,72% ja Kimi kõnedes 4,94% kõigist sisegrupina kodeeritud tekstiosadest (Tabel 9). Mõlemad riigipead väljendasid enda kõnedes traditsioonide, ajalooliste ja kultuuriliste väärtuste ning rahva poolt jagatud eetiliste ja moraalsete väärtuste säilitamise vajadust. Putin nimetas Vene rahvust ühendavate väärtustena empaatia, kaastunde, solidaarsuse ja rahvuskaaslaste abistamise.

"Oleme ühtsed oma mõtetes, tegudes ja lahingus, argi- või pühapäevadel, näidates välja vene rahva põhijooned – solidaarsus, halastus, meelekindlus."
(Putin, 2023b)

Mõlemad riigipead rõhutasid enda kõnedes traditsiooniliste pereväärtuste olulisust. Samuti kujundasid Putin ja Kim enda kõnedes rahvusliku identiteedi kontekstis korrektse ja ainuõige ajalootõlgenduse. Kim käsitles rahvuslikku ühtsust ja teineteise austust patriotismi alustalana. Kuigi mõlemad riigipead kirjeldasid enamusrahvusele omistatud positiivseid väärtuseid sarnaselt, väljendus Kimi kõnedes selgelt sotsialistlike väärtuste olulisem roll rahvusidentiteedi kujundamisel.

3.5.3 Ideoloogia

Ideoloogia kood kirjeldab tekstiosasid, milles viidatakse riigi valitsemisele või millega soovitakse kinnistada ja edendada riikliku ideoloogiat. Alamkoodiga riiklik ideoloogia ja valitsemine on tähistatud tekstiosad, milles kujutatakse rahvuslike ja riiklike huvide ja heaolu edendamist, mis on seotud riikliku ideoloogia või kehtiva riigivõimu kinnistamisega. Mõlemad riigipead kujutasid riiklikku ideoloogiat ja valitsemist sisegrupi kujundamisel olulisena. Riiklik ideoloogia ja valitsemine väljendus enam Kimi kõnedes. Kimi kõnedes kujutas riiklikku ideoloogiat ja valitsemist 56,56% ja Putini kõnedes 13% kõigist sisegrupina kodeeritud tekstiosadest (Tabel 9). Mõlemad riigipead tõid kõnedes välja konkreetseid strateegilised

eesmärgid ja tegevused rahvusliku heaolu edendamiseks ning seostasid rahvust riikliku valitsemiskorraga. Kõneledes riiklikust ideoloogiast ja valitsemisest tõi Putin välja, et Vene riigivõimu eesmärk on tagada suveräänne ja iseseisev, demokraatlik ning majanduslikult arenenud ühiskond.

Riikliku ideoloogia edendamisel on Põhja-Korea rahvusidentiteedi kujundamisel keskne roll. Sotsialistliku ideoloogia revolutsiooniline areng on Põhja-Korea rahva tähtsaim eesmärk ning rahvusidentiteedi olemus on rajatud sotsialistliku ideoloogia võitlusele. Põhja-Korea rahvusidentiteedi keskmes on sotsialistlike väärtuste edendamine.

"Ükssüdamlik ühtsus on Juche Korea elujõud ja dünaamiline jõud edasihüppeks ning me peame alati järgima enesekindluse ja enesearengu teed – see on Juche revolutsiooni hindamatu tõde, mida kinnitavad meie armee ja inimeste hiiglaslik võitlus 2016. aastal." (Kim, 2017a)

Olulised isikud ja loodud eeskujud alamkood hõlmab tsitaate, milles kõnelejad rõhutavad ühise rahvusliku identiteedi ja riigi ajaloo kontekstis olulisi isikuid, kes on enamusrahvusele eeskujuks. Kimi kõnedes kujutas olulisi isikuid ja loodud eeskujusid 8% ja Putini kõnedes 0,71% kõigist sisegrupina kodeeritud tekstiosadest (Tabel 9). Loodud eeskujuna kujutas Putin sõdureid, kes võitlevad Venemaa rahvuslike huvide eest mõnes välisriigis. Olulised isikud ja loodud eeskujud väljendusid eelkõige Kimi kõnedes. Kim kujutas Põhja-Korea rahvuslike eeskujudena kaht endist riigipead Kim Il Sungi ja Kim Jong Ili. Olulistele isikutele omistati revolutsioonilised saavutused ning tuuakse esile nende üli-inimlikud pingutused rahvusliku heaolu tagamiseks.

"Suur Kim Jong Il oli silmapaistev ideoloog ja teoreetik, võrratu veteranist riigimees ja geniaalne Songuni komandör, kes juhtis Juche revolutsioonilist eesmärki võiduteel oma sügavate ideede ja teooriate ning võrratu juhtimise kaudu ning suur patrioot ja heatahtlik rahvaisa, kes pühendas oma revolutsioonilise elu täielikult oma riigile ja rahvale." (Kim, 2012a)

Oluliste isikute ja loodud eeskujude kujutamine Kimi kõnedes langes analüüsitud perioodil oluliselt. Kim Jong Ili surma järel võimule tulles rõhus Kim enam endiste riigipeade pärandi edasiviimist ning sõnastas riiklikud eesmärgi sellest lähtuvalt.

Riigi huvid rahvusvaheliselt alamkoodiga on tähistatud tekstiosad, milles kõnelejad toovad esile riiklike huvide edendamise ja defineerimise rahvusvahelises suhtluses. Võrreldes Putiniga, väljendas Kim riiklike huve rahvusvaheliselt märkimisväärselt vähem. Kimi kõnedes kujutas riigi huve rahvusvaheliselt 1,33% ja Putini kõnedes 10,43% kõigist sisegrupina kodeeritud tekstiosadest (Tabel 9). Mõlemad riigipead toovad enda kõnedes välja vajaduse kaitsta ja edendada rahva huve rahvusvaheliselt.

"Venemaa poliitika mõte ja eesmärk rahvusvahelisel areenil – ütlen selle kohta vaid paar sõna oma pöördumise lõpetuseks – on rahu ja julgeoleku tagamine meie kodanike heaoluks, meie riigi stabiilseks arenguks." (Putin, 2021a)

Putin tõi Venemaa rahvusvaheliste huvidena välja majandushuvide edendamise regionaalsel ja globaalsel tasandil ning nimetas piirkonnad, millega soovitakse tihedamat koostööd teha.

3.6. Järeldused

Bakalaureusetöö eesmärk oli luua teadmine sellest, kuidas kujutavad rahvuslikku identiteeti autoritaarsed riigid, mis vastanduvad olemasolevale maailmakorrale ja mille koostöö üheks aluseks on jagatud vaenlane. Uurimisprobleemi fookuses oli olulise Teise kontseptsioon. Sellest tulenevalt sooviti vastata kolmele uurimisküsimusele.

1. Kuidas kujutavad Vladimir Putin ja Kim Jong Un rahvuslikku identiteeti tuginedes olulise Teise kontseptsioonile?

Andmeanalüüsi tulemustest selgus, et mõlemad autoritaarsed riigipead tuginevad rahvusliku identiteedi kujundamisel olulise Teise kontseptsioonile ning kasutavad teisestamist rahvusliku ühtsuse edendamise vahendina. Rahvusliku identiteedi kujundamisel on teisestamine omane demokraatlikutele ja autoritaarsetele riikidele, kuid autoritaarsed riigid vastanduvad ka olemasolevale liberaaldemokraatlikule maailmakorrale. Andmeanalüüsisist selgus, et Putin ja Kim vastandasid rahvust negatiivsena kujutatud läänelikele liberaaldemokraatlikele väärtustele ning rõhused traditsiooniliste väärtuste ja moraalinormide järgimise olulisust. Putin tugines rahvuslikku identiteeti kujutades jagatud väärtustele ja traditsioonidele. Kimi käsitluses oli rahvusliku identiteedi kujundamisel olulisem roll sisegrupile omistatud sotsialistliku ideoloogia revolutsioonilisel võitlusel. Mõlemad riigipead kujutasid liberaaldemokraatliku hegemoonilise maailmakorra liidreid, Ameerika Ühendriike ja lääneriike, otsese ohuna

sisegrupi rahvuslikule heaolule ja ainulaadusele. Positiivsena kujutatakse Hiinat ja toimijaid, kes edendavad rahvusvahelises suhtluses Putini ja Kimi poolt heaks kiidetud väärtuseid ja käitumisprintsipi ning kellega jagatakse ühiseid vaenlaseid. Oluliste Teiste nimetamine on oluline osa Putini ja Kimi poolt kujundatud identiteediloome protsessist. Seega on autoritaarsete riigipeade rahvusliku identiteedi kujundamise strateegias olulisel kohal välise ohu kujutamine rahvuslikule ainulaadusele ja järjepidevusele ning autoritaarsed riigipead vastandavad rahvuslikku identiteeti olemasolevale liberaaldemokraatlikule maailmakorrale.

2. Kas ja kuidas suhestuvad omavahel Vladimir Putini ja Kim Jong Uni käsitluses olulise Teise kontseptsioonile rajatud rahvuslik identiteet?

Peamine erinevus Putini ja Kimi rahvusidentiteedi käsitluses taandub rahvusliku identiteedi ja riikliku ideoloogia suhtele. Kim rõhutas rahvusliku identiteedi kujundamisel eelkõige sotsialistliku ideoloogia olulisust. Samuti on Kimi kõnedes suurem rõhk rahvuslikult oluliste isikute ja kujundatud eeskujude ja nende rahvusliku pärandi edendamisel. Putin rõhus Vene rahvuse jagatud väärtustele, mis pole otseselt valitseva korra või riikliku ideoloogiaga seotud. Putin kujutas rahvuslikku heaolu eelkõige rahva ühise pingutuse tulemusena. See-eest traditsioonilised väärtused ja hinnatud omadused, lojaalsus riigivõimu suhtes, solidaarsus ja rahvuse ühtsus, olid kahe kõneleja võrdluses sarnased. Kuigi riigiti erineb sisegrupi identiteediloome protsess, jagavad autoritaarsed riigipead lisaks ühistele vaenlastele ja vastasseisule liberaaldemokraatliku maailmakorraga ka väärtuseid, millele tuginedes defineeritakse väline positiivne Teine ja sisegrupp. Autoritaarsetes ühiskondades tuginetakse rahvusidentiteedi kujundamisel eelkõige loomismüütidele ja isikukultusele. Samas tuuakse esile ka lojaalsus riikliku ideoloogia ja valitseva korra suhtes.

Mõlemad riigipead kujutasid vaenulikke riike imperialistlikuna. Vladimir Putini ja Kim Jong Uni käsitluses on rahvusliku identiteedi keskmes ajaloolise territooriumi taastamine ja rahvuse taasühendamine, mille takistavateks teguriteks on sihtriigi sisemised kõrvalekaldujad, kes on imperialistliku USA poolt juhitud lääneriikide kontrolli all. Mõlema riigipea käsitluses on negatiivsed välised Teised omavahel seotud. Välise negatiivse Teise käsitlus on seotud rahvusidentiteedi keskse probleemi ja välispoliitilise võitluse peamise teesiga. Nii Putin kui ka Kim tõid esile rahvusliku ühtsuse olulisuse ja ajaloolise territooriumi taastamise, eesmärgiga ühendada kehtiva riigivõimu alla vastava rahvuse esindajad riigi hetkesel territooriumil ja sisemise rahvusgrupina tõlgendatud rahvuskaaslastega, kes elavad välisriigis. Võitluses

imperialismi vastu rõhused mõlemad riigijuhid rahvuskaaslaste rõhutatud olekut ajaloolistel territooriumitel. Putini käsitluses on olulise negatiivse Teisena kujundatud imperialistliku USA poolt kontrollitud läänemaailm ja NATO eksistentsiaalseks ohuks Venemaa rahva heolule. Putini hinnangul takistavad USA ja NATO, toetades Ukraina riigivõimu, Vene rahvuse ühtsuse taastamist. Kim Jong Uni välispoliitika keskmes on ideoloogiline võitlus, mille eesmärk on ühendada Põhja- ja Lõuna-Korea rahvas. Korealased on tema kõnedes käsitletud ühise rahvana, kes on poliitiliste erimeelsuste tõttu lahutatud ning peamine võitlus välispoliitikas seisneb USA ja Lõuna-Korea vastu. Seega kujutasid Putin ja Kim Ameerika Ühendriike, läänemaailma ning sisegrupiga seotud riike, Ukrainat ja Lõuna-Koread, negatiivse Teisena samadel alustel. Analüüsist selgus, et autoritaarsed riigid, mille tihenev koostöö tugineb jagatud vaenlastel ja vastandumises olemasolevale maailmakorrale, kujutavad olulisi Teisi identiteediloomes sarnaselt ning nimetavad samu liitlaseid ja vaenlaseid.

3. Kas ja kuidas on sellised sõnumid ja olulised Teised muutunud aastatel 2012-2024?

Autoritaarsed riigipead on analüüsitud perioodil enam hakanud vastanduma olemasolevale maailmakorrale ning tõlgendavad protsesse rahvusvahelises poliitikas suureneva ohuna rahva heolule. Putin ja Kim kujutasid USA ja selle liitlaste relvastumist kasvava ohuna riiklikule julgeolekule. Konkreetsed välised ja sisemised olulised Teised on mõlema riigipea kõnedes püsinud üldiselt samad. Putin nimetas vaenlasena USA, NATO-t, Ukrainat ja lääneriike. Kim kujutas vaenulikuna USA, selle liitlaseid ja Lõuna-Koread. Samuti kujutati väliseid positiivseid Teisi ja sisemisi negatiivseid Teisi analüüsitud perioodil püsivalt sarnaste väärtuste alusel. Aastatel 2012-2024 muutus ja sages mõlema riigipea kõnedes sisegrupiga seotud negatiivse välise Teise esitlusviis. Putin tugines negatiivsete välise Teiste kujutamisel enam päevapoliitilistele sündmustele. Kimi kõnedes püsisid olulised Teised terve analüüsiperioodi vältel samad ning erinevus on vaid kategooriate suhtelises esinemissageduses. Samas vähenes Kimi kõnedes Kim Il Sungi ja Kim Jong Ili pärandi esiletõstmine ning ajaloolistele müütidele viitamine. Kujutades väliseid Teisi negatiivselt, püüavad Putin ja Kim õigustada riigi välispoliitilist agendat. Mõlemad riigipead tuginevad teisestamisele enam perioodidel, mis kattuvad riiklikult oluliste sise- ja välispoliitiliste sündmustega. Seega on analüüsitud ajaperioodil võimalik täheldada muutust kategooriate esinemissageduses ning sõnumite sisus. Autoritaarsed riigipead tunnetavad analüüsitud perioodil kasvavat välist ohtu rahva heolule ning kujutavad sellest tulenevalt enda kõnedes enam suveräänsuse kaitse, imperialismi ja teisestamisega seotud teemasid.

KOKKUVÕTE

Käesoleva bakalaureusetöö uurimisprobleem seisnes selles, et rahvusvahelises poliitikas on võimalik täheldada süvenevat vastandumist, mis on kaasa toonud koostöö tihenemise autoritaarsete riikide vahel, mille omavahelise koostöö alus on jagatud vaenlane olenemata nende riikide ideoloogilisest suundumusest või omavahelisest ajaloolisest läbisaamisest. Vastandumine ja teisestamine on loomulik osa identiteediloome protsessist, kuid rahvusliku identiteedi roll ja strateegilised eesmärgid erinevad demokraatlikes ja autoritaarsetes ühiskondades. Bakalaureusetöö eesmärk oli luua teadmine, kuidas kujutavad olemasolevale maailmakorrale vastanduvad autoritaarsed riigid rahvuslikku identiteeti.

Bakalaureusetöö teoreetilise raamistiku keskmes oli rahvusidentiteedi kujundamine autoritaarsetes riikides ja olulise Teise roll rahvusidentiteedi loomisel. Olulise Teise kontseptualiseerimisel toetuti Anna Triandafyllidou uurimuses “National identity and the ‘other’” esile toodud süsteemsele kirjeldusele. Autoritaarsete riikide rahvusidentiteedi kujundamise protsessi tutvustamisel tugineti uurimustele, milles analüüsiti rahvusliku identiteedi olemust ja suhestumist riigivõimuga erinevates autoritaarsetes riikides, sealhulgas Venemaal ja Põhja-Koreas. Uurimisprobleemi lahendamiseks viidi läbi kvalitatiivne sisuanalüüs, mille käigus analüüsiti Vladimir Putini ja Kim Jong Uni siseriiklikule auditooriumile esitatud kõnesid perioodil 2012-2024.

Andmeanalüüsi tulemustest selgus, et autoritaarsed riigipead tuginevad rahvusliku identiteedi kujundamisel olulise Teise kontseptsioonile, kasutavad teisestamist rahvusliku ühtsuse edendamise vahendina ning vastanduvad seejuures olemasolevale maailmakorrale. Liberaaldemokraatlikku maailmakorda ja sellele omaseid läänelikke väärtuseid kujutatakse ohuna rahva ainulaadsusele ning traditsioonilistele väärtustele. Putin ja Kim kujutasid vaenulikuna USA, läänemaailma ja nende liitlaseid. Seoses rahvusliku ühtsuse ja territoriaalse terviklikkusega kujutas Putin vaenulikuna Ukrainat ja natsismi ning Kim Lõuna-Koread. Kuigi riigipead tõid sisegruppi ja positiivset välist Teist kujutades esile sarnased väärtused, rõhus Putin enam rahva ühtsusele ja traditsioonilistele väärtustele ning Kim tõi esile sotsialistliku ideoloogia keske rolli identiteediloomes. Autoritaarsed riigipead tunnetasid analüüsitud perioodil kasvavat välist ohtu rahva heaolule ning kujutasid sellest tulenevalt enda kõnedes enam julgeoleku, vaenlaste teisestamise ja rahvusliku järjepidevusega seotud teemasid. Seega on autoritaarsete riikide identiteediloomes kesksel kohal vastandumine liberaaldemokraatliku

maailmakorraga. Autoritaarsed riigipead vastandavad rahvust läänelikele väärtustele kujutades vaenuliku ja ohtlikuna USA, NATOt ja nende liitlaseid ning sisegrupiga seotud riike, mis soovitakse koondada ühise riigivõimu alla.

Seega täitis bakalaureusetöö enda eesmärgi luues teadmise sellest, kuidas kujutatakse rahvuslikku identiteeti autoritaarset riikides, mille koostöö aluseks on jagatud vaenlane ning mis vastanduvad olemasolevale maailmakorrale. Bakalaureusetöö tulemustest lähtuvalt on võimalik edasi uurida Venemaa ja Põhja-Korea rahvusidentiteedi olemust tuginedes sisegrupi olemuse defineerimisele ning analüüsida kahe riigi tiheneva koostöö aluseid uurides, kas siinkohal on rahvusidentiteedi kujutamisel oluline roll. Autori hinnangul on oluline nähtust edasi uurides laiendada analüüsitavate empiiriliste juhtumite hulka.

KASUTATUD ALLIKAD

Allan, Bentley B., Srdjan Vucetic, & Ted Hopf. 2018. "The Distribution of Identity and the Future of International Order: China's Hegemonic Prospects." *International Organization* 72(4): 839–869.

Baradat, Leon P., & John A. Phillips. 2017. "Nationalism." *Political Ideologies: Their Origins and Impact 12th ed.* Routledge: New York 47–67.

Braun, Virginia, & Victoria Clarke. 2006. "Using thematic analysis in psychology." *Qualitative Research in Psychology* 3(2): 77–101.

Fukuyama, Francis. 2018. "Why National Identity Matters." *Journal of Democracy* 29(4): 5–15.

Kilp, Alar. 2011. "Religion in the Construction of the Cultural 'Self' and 'Other'." *Estonian National Defence College Proceedings* 14: 197–222.

Kožišek, David. 2016. "National Identity and Security in Contemporary Japanese Media Discourse: Images of North Korea." *Politické Vedy / Political Sciences* 19(4): 8–35.

Lee, Junhyoung. 2024. "Collective Memory and Everyday Politics in North Korea: A Qualitative Text Analysis of New Year Statements, 1946–2019." *Asian Studies Review* 48(2): 270–288.

Lee, Hanhee. 2018. "Analyzing the Political Survival Prospects of Kim Jong-Un's North Korean Regime through the Framework of Selectorate Theory." *Japanese Journal of Political Science* 19(3): 474–488.

Lee, Jerry Won. 2014. "Legacies of Japanese Colonialism in the Rhetorical Constitution of South Korean National Identity." *National Identities* 16(1): 1–13.

Lusk, Mark, Marcin Boryczko, & David Stoesz. 2024. "Authoritarian Nationalism and Social Work." *International Social Work* 1–14.

Qiang, Liu, & David Turner. 2018. "Identity and national identity." *Educational Philosophy and Theory* 50(12): 1080-1088.

Reuters. 2023. "Putin and North Korea's Kim in their own words." 13. september. <https://www.reuters.com/world/putin-north-koreas-kim-their-own-words-2023-09-13/> (külastatud 12. aprill 2024).

Reuters. 2022. "North Korea recognises breakaway of Russia's proxies in east Ukraine." 14. juuli. <https://www.reuters.com/world/north-korea-recognises-breakaway-russias-proxies-east-ukraine-2022-07-13/> (külastatud 12. aprill 2024).

Trevelyan, Mark. 2024. "Putin wins Russia's election: What are his main challenges now?" 20. märts. Reuters <https://www.reuters.com/markets/europe/what-are-putins-top-challenges-new-six-year-term-2024-03-20/> (külastatud 12. aprill 2024).

Triandafyllidou, Anna. 1998. "National identity and the 'other'." *Ethnic and Racial Studies* 21(4): 593–612.

Tsygankov, Andrei P., & Pavel A. Tsygankov. 2021. "Constructing National Values: The Nationally Distinctive Turn in Russian IR Theory and Foreign Policy." *Foreign Policy Analysis* 17(4): 1-20.

Tyushka, Andriy. 2022. „Weaponizing narrative: Russia contesting EUrope’s liberal identity, power and hegemony.” *Journal of Contemporary European Studies* 30(1): 115-135.

Van Noije, Lonke, & Ellen Hijmans. 2005. "National Identity and Nationalism in New Year’s Speeches of French Presidents." *Communications* 30(1): 23–54.

Vargas-Salfate, Salvador, James H. Liu, & Homero Gil de Zúñiga. 2020. "Right-Wing Authoritarianism and National Identification: The Role of Democratic Context." *International Journal of Public Opinion Research* 32(2): 318–331.

von Soest, Christian, & Julia Grauvogel. 2017. "Identity, Procedures and Performance: How Authoritarian Regimes Legitimize Their Rule." *Contemporary Politics* 23(3): 287–305.

LISA 1 - Kõned

Kim, Jong Un. 2024a. “Respected Comrade Kim Jong Un's Congratulatory Speech.” 1. jaanuar. *Korean Central News Agency*. <http://kcna.kp/en/article/q/3be57695b861692a731fa91b2b6287d6> (külastatud 29. märts 2024).

Kim, Jong Un. 2024b. “Respected Comrade Kim Jong Un Makes Policy Speech at 10th Session of 14th SPA.” 16. jaanuar. *Korean Central News Agency* <https://kcnawatch.org/newstream/1705369092-194545332> (külastatud 29. märts 2024)

Kim, Jong Un. 2023. “Respected Comrade Kim Jong Un Makes Speech at 9th Session of 14th SPA.” 28. september. *Korean Central News Agency* <http://kcna.kp/en/article/q/8803817f72619030b57dc18bf3abe408.kcmsf> (külastatud 29. märts 2024).

Kim, Jong Un. 2022a. “Report of the Fourth Plenary Meeting of the 8th Central Committee of the WPK (Kim Jong Un's 2022 New Year Address).” 01. jaanuar. *The National Committee on North Korea* https://www.ncnk.org/resources/publications/kju_2022_new_years_plenary (külastatud 29. märts 2024).

Kim, Jong Un. 2022b. “Respected Comrade Kim Jong Un Makes Policy Speech at Seventh Session of the 14th SPA of DPRK.” 10. september. *Korean Central News Agency* <https://kcnawatch.org/newstream/1662790085-260921382> (külastatud 29. märts 2024).

Kim, Jong Un. 2021. “Opening and Closing Speeches at Sixth Conference of WPK Cell Secretaries.” 09. aprill. *The National Committee on North Korea* <https://www.ncnk.org/node/2142> (külastatud 29. märts 2024).

Kim, Jong Un. 2020a. “Report of the Fifth Plenary Meeting of the 7th Central Committee of the WPK (Kim Jong Un's 2020 New Year Address).” 01. jaanuar. *The National Committee on North Korea* https://www.ncnk.org/resources/publications/kju_2020_new_years_plenum (külastatud 29. märts 2024).

Kim, Jong Un. 2020b. "Speech at the Military Parade Celebrating the 75th Anniversary of the Founding of the Workers' Party of Korea." 10. oktoober. *The National Committee on North Korea* https://www.ncnk.org/resources/publications/kju_october_10_2020_wpk_anniversary (külastatud 29. märts 2024).

Kim, Jong Un. 2019a. "Kim Jong Un's 2019 New Year's Address." 01. jaanuar. *The National Committee on North Korea* https://www.ncnk.org/resources/publications/kimjongun_2019 (külastatud 29. märts 2024).

Kim, Jong Un. 2019b. "On Socialist Construction and the Internal and External Policies of the Government of the Republic at the Present Stage." 12. aprill. *The National Committee on North Korea* https://www.ncnk.org/resources/publications/kju_april2019 (külastatud 29. märts 2024).

Kim, Jong Un. 2018. "Kim Jong Un's 2018 New Year's Address." 01. jaanuar. *The National Committee on North Korea* <https://www.ncnk.org/node/1427> (külastatud 29. märts 2024).

Kim, Jong Un. 2017a. "Kim Jong Un's 2017 New Year's Address." 01. jaanuar. *The National Committee on North Korea* https://www.ncnk.org/resources/publications/kju_2017 (külastatud 29. märts 2024).

Kim, Jong Un. 2017b. "Statement of Chairman of State Affairs Commission of DPRK." 22. september. *The National Committee on North Korea* https://www.ncnk.org/resources/publications/kju_statement_to_trump (külastatud 29. märts 2024).

Kim, Jong Un. 2016a. "Kim Jong Un's 2016 New Year's Address." 01. jaanuar. *The National Committee on North Korea* <https://www.ncnk.org/node/1814> (külastatud 29. märts 2024).

Kim, Jong Un. 2016b. "Speeches at the 7th Party Congress." 09. mai. *The National Committee on North Korea* https://www.ncnk.org/resources/publications/KJU_Speeches_7th (külastatud 29. märts 2024).

Kim, Jong Un. 2015a. “Kim Jong Un's 2015 New Year's Address.” 01. jaanuar. *The National Committee on North Korea* <https://www.ncnk.org/node/1821> (külastatud 29. märts 2024).

Kim, Jong Un. 2015b. “Congratulatory Speech of the 70th Founding Anniversary of the Worker's Party of Korea.” 11. oktoober. *The National Committee on North Korea* <https://www.ncnk.org/node/1816> (külastatud 29. märts 2024).

Kim, Jong Un. 2015c. “Let Us Bring about a Fundamental turn in the Three-revolution Red Flag Movement in line with the demands of the Developing Revolution.” 20. november. *The National Committee on North Korea* https://www.ncnk.org/resources/publications/kju_november2015 (külastatud 29. märts 2024).

Kim, Jong Un. 2014a. “Kim Jong Un's 2014 New Year's Address.” 01. jaanuar. *The National Committee on North Korea* <https://www.ncnk.org/resources/publications/kju-ny2014> (külastatud 29. märts 2024).

Kim, Jong Un. 2014b. “Let Us Hasten the Final Victory through a Revolutionary Ideological Offensive.” 25. veebruar. *The National Committee on North Korea* <https://www.ncnk.org/resources/publications/let-us-hasten> (külastatud 29. märts 2024).

Kim, Jong Un. 2014c. “National Heritage Conservation is a Patriotic Undertaking for Adding Brilliance to the History and Traditions of our Nation.” 24. oktoober. *The National Committee on North Korea* https://www.ncnk.org/resources/publications/kju_october2014 (külastatud 29. märts 2024).

Kim, Jong Un. 2013a. “Kim Jong Un's 2013 New Year's Address.” 01. jaanuar. *The National Committee on North Korea* https://www.ncnk.org/resources/publications/KJU_New_Years (külastatud 29. märts 2024).

Kim, Jong Un. 2013b. “Let Us Add Eternal Brilliance to Comrade Kim Jong Il's Great Idea of and Achievements in the Songun Revolution.” 25. august. *The National Committee on North Korea* https://www.ncnk.org/resources/publications/kju_august2013 (külastatud 29. märts 2024).

Kim, Jong Un. 2012a. “KCNA January 2012 Joint New Years Editorial.” 01. jaanuar. *The National Committee on North Korea* <https://www.ncnk.org/resources/publications/2012> (külastatud 29. märts 2024).

Kim, Jong Un. 2012b. “Let Us Hold Great Comrade Kim Jong Il in High Esteem as General Secretary of Our Party Forever and Successfully Accomplish the Revolutionary Cause of Juche.” 06. aprill. *The National Committee on North Korea* <https://www.ncnk.org/resources/publications/Kim-Jong-Un> (külastatud 29. märts 2024).

Kim, Jong Un. 2012c. “Let Us Step Up the Building of a Thriving Country by Applying Kim Jong Il’s Patriotism.” 26. juuli. *The National Committee on North Korea* https://www.ncnk.org/resources/publications/Kim_Jong_Ils (külastatud 29. märts 2024).

NPR. 2018. “Transcript: Trump And Putin's Joint Press Conference.” 16. juuli. <https://www.npr.org/2018/07/16/629462401/transcript> (külastatud 29. märts 2024).

Putin, Vladimir. 2024. “Presidential Address to Federal Assembly.” 29. veebruar. *President of Russia* <http://en.kremlin.ru/president/transcripts/73585> (külastatud 29. märts 2024).

Putin, Vladimir. 2023a. “Presidential Address to Federal Assembly.” 21. veebruar. *President of Russia* <http://en.kremlin.ru/president/transcripts/70565> (külastatud 29. märts 2024).

Putin, Vladimir. 2023b. “New Year Address to the Nation.” 31. detsember. *President of Russia* <http://en.kremlin.ru/president/news/73200> (külastatud 29. märts 2024).

Putin, Vladimir. 2022a. “Presidential Address to Federal Assembly.” 24. veebruar. *President of Russia* <http://en.kremlin.ru/president/transcripts/67843> (külastatud 29. märts 2024).

Putin, Vladimir. 2022b. “New Year Address to the Nation.” 31. detsember. *President of Russia* <http://en.kremlin.ru/president/transcripts/70315> (külastatud 29. märts 2024).

Putin, Vladimir. 2021a. “Presidential Address to Federal Assembly.” 21. aprill. *President of Russia* <http://en.kremlin.ru/president/transcripts/65418> (külastatud 29. märts 2024).

Putin, Vladimir. 2021b. “New Year Address to the Nation.” 31. detsember. *President of Russia* <http://en.kremlin.ru/president/transcripts/67514> (külastatud 29. märts 2024).

Putin, Vladimir. 2020a. “Presidential Address to Federal Assembly.” 15. jaanuar. *President of Russia* <http://en.kremlin.ru/president/transcripts/62582> (külastatud 29. märts 2024).

Putin, Vladimir. 2020b. “New Year Address to the Nation.” 31. detsember. *President of Russia* <http://en.kremlin.ru/president/transcripts/64852> (külastatud 29. märts 2024).

Putin, Vladimir. 2019a. “Presidential Address to Federal Assembly.” 20. veebruar. *President of Russia* <http://en.kremlin.ru/president/transcripts/59863> (külastatud 29. märts 2024).

Putin, Vladimir. 2019b. “New Year Address to the Nation.” 31. detsember. *President of Russia* <http://en.kremlin.ru/president/transcripts/62523> (külastatud 29. märts 2024).

Putin, Vladimir. 2018a. “Presidential Address to Federal Assembly.” 01. märts. *President of Russia* <http://en.kremlin.ru/president/transcripts/56957> (külastatud 29. märts 2024).

Putin, Vladimir. 2018b. “New Year Address to the Nation.” 31. detsember. *President of Russia* <http://en.kremlin.ru/president/transcripts/59629> (külastatud 29. märts 2024).

Putin, Vladimir. 2017. “New Year Address to the Nation.” 31. detsember. *President of Russia* <http://en.kremlin.ru/president/transcripts/56591> (külastatud 29. märts 2024).

Putin, Vladimir. 2016a. “Presidential Address to Federal Assembly.” 01. detsember. *President of Russia* <http://en.kremlin.ru/president/transcripts/53379> (külastatud 29. märts 2024).

Putin, Vladimir. 2016b. “New Year Address to the Nation.” 31. detsember. *President of Russia* <http://en.kremlin.ru/president/transcripts/53683> (külastatud 29. märts 2024).

Putin, Vladimir. 2015a. “Presidential Address to Federal Assembly.” 03. detsember. *President of Russia* <http://en.kremlin.ru/president/transcripts/50864> (külastatud 29. märts 2024).

Putin, Vladimir. 2015b. “New Year Address to the Nation.” 31. detsember. *President of Russia* <http://en.kremlin.ru/president/transcripts/51128> (külastatud 29. märts 2024).

Putin, Vladimir. 2014a. “Presidential Address to Federal Assembly.” 04. detsember. *President of Russia* <http://en.kremlin.ru/president/transcripts/47173> (külastatud 29. märts 2024).

Putin, Vladimir. 2014b. “New Year Address to the Nation.” 31. detsember. *President of Russia* <http://en.kremlin.ru/president/transcripts/47446> (külastatud 29. märts 2024).

Putin, Vladimir. 2013a. “Presidential Address to Federal Assembly.” 12. detsember. *President of Russia* <http://en.kremlin.ru/president/transcripts/19825> (külastatud 29. märts 2024).

Putin, Vladimir. 2013b. “New Year Address to the Nation.” 31. detsember. *President of Russia* <http://en.kremlin.ru/president/transcripts/20022> (külastatud 29. märts 2024).

Putin, Vladimir. 2012a. “Vladimir Putin inaugurated as President of Russia.” 07. mai. *President of Russia* <http://en.kremlin.ru/president/transcripts/15224> (külastatud 29. märts 2024).

Putin, Vladimir. 2012b. “Presidential Address to Federal Assembly.” 12. detsember. *President of Russia* <http://en.kremlin.ru/president/transcripts/17118> (külastatud 29. märts 2024).

Putin, Vladimir. 2012c. “New Year Address to the Nation.” 31. detsember. *President of Russia* <http://en.kremlin.ru/president/transcripts/17260> (külastatud 29. märts 2024).

LISA 2 - Koodipuu

KATEGOORIA	KOOD	ALAMKOOD
Väline negatiivne Teine	Imperialism	Territoriaalne terviklikkus
		Suveräänsuse ohustaja
		Relvastumine
	Ideoloogia	Natsism
		Vaenulik ideoloogia
	Vaenlane	USA
		NATO
		Lääs
		Ukraina
		Lõuna-Korea
		Süüria
		Vaenulikud riigid
	Terrorism	
Väärtused		
Väline positiivne Teine	Ideoloogia	
	Väärtused	
	Liitlane	Rahvusvahelised organisatsioonid Sõbralikud riigid
Sisemine negatiivne Teine	Väärtused	
	Multietnilisus	
Sisegrupp	Suveräänsuse kaitse	Julgeoleku tagamine
		Ajalooline territoorium
	Ühtsus	Ühine pingutus
		Väärtused ja traditsioonid
	Ideoloogia	Riiklik ideoloogia ja valitsemine
		Olulised isikud ja loodud eeskujud Riigi huvid rahvusvaheliselt

LISA 3 - Tsitaadid

TSITAAT EESTI KEELES	TSITAAT INGLISE KEELES
"Nad peaksid katkestama kõik tuumasõjaõppused, mida nad koos välisjõududega korraldavad, kuna need õppused neelavad selle maa leekidesse ja viivad verevalamiseni meie pühal territooriumil." (Kim, 2018)	„They should discontinue all the nuclear war drills they stage with outside forces, as these drills will engulf this land in flames and lead to bloodshed on our sacred territory.“ (Kim, 2018)
„Mis puutub meie riiki, siis pärast NSV Liidu lagunemist, võttes arvesse uue, kaasaegse Venemaa kogu enneolematut avatust, valmisolekut ausalt töötada USA ja teiste läänepartneritega ning praktiliselt ühepoolset desarmeerimist, üritasid nad meid lõplikult pigistada, meid võita ja täielikult hävitada.“ (Putin, 2022a)	„As for our country, after the disintegration of the USSR, given the entire unprecedented openness of the new, modern Russia, its readiness to work honestly with the United States and other Western partners, and its practically unilateral disarmament, they immediately tried to put the final squeeze on us, finish us off, and utterly destroy us.“ (Putin, 2022a)
"Püüdes peatada meie rahva võitlust õitsva riigi ülesehitamiseks, kasutavad imperialistlikud reaktionärid nüüd enneolematuid skeme, mille eesmärk on meie riiki lämmatada." (Kim, 2015c)	„In an attempt to halt our people’s struggle to build a thriving country, the imperialist reactionaries are now resorting to unprecedented schemes aimed at stifling our country.“ (Kim, 2015c)
"Kõrge täpsusega strateegiliste mittetuumasüsteemide kasutuselevõtt teiste riikide poolt koos raketitõrjevõime suurendamisega võib tühistada kõik varasemad kokkulepped strateegiliste tuumarelvade piiramise ja vähendamise kohta ning häirida strateegilist jõudude tasakaalu." (Putin, 2013a)	„The ramping up of high-precision strategic non-nuclear systems by other countries, in combination with the build-up of missile defence capabilities, could negate all previous agreements on the limitation and reduction of strategic nuclear weapons, and disrupt the strategic balance of power.“ (Putin, 2013a)
"USA, tundes suurt hirmu, millega ta lähitulevikus silmitsi seisab pärast seda, kui oli tunnistajaks kaitsearengule mõnes sektoris, mille oleme viimastel aastatel avalikkusele avanud, jätkab nüüd klammerdumist sanktsioonide ja blokaadi kohutavatest sammudest ning pani samal ajal toime tõsise hirmutamisele suunatud mõõgapõrse, visates oma tuumalöögi relvi laiaulatuslikult ümber Korea poolsaare." (Kim, 2022b)	„The United States, which felt a great fear it would face in the near future after witnessing the defence development in some sectors we have opened to the public in recent years, is now continuing to cling to the heinous moves of sanctions and blockade and, at the same time, committing a grave intimidation-oriented sabre-rattling while hurling its nuclear strike weapons on a large scale around the Korean peninsula.“ (Kim, 2022b)
"Teie isad, vanaisad ja vanaisad ei võidelnud natside okupantidega ega kaitsnud meie ühist kodumaad, et lubada tänastel neonatsidel Ukrainas võimu haarata." (Putin, 2022a)	„Your fathers, grandfathers and great-grandfathers did not fight the Nazi occupiers and did not defend our common Motherland to allow today’s neo-Nazis to seize power in Ukraine.“ (Putin, 2022a)
"Eelkõige tänu Ameerika Ühendriikide ülivaenulikule poliitikale, mille eesmärk oli isoleerida ja lämmatada meie vabariik, sotsialismi ja iseseisvuse ja õigluse kindlus, ei lakkanud pingete nõiaring ja Korea poolsaarel kasvas sõjaohu veelgi." (Kim, 2015a)	„Especially, owing to the United States’ extremely hostile policy aimed at isolating and suffocating our Republic, the bulwark of socialism and fortress of independence and justice, the vicious cycle of tension never ceased and the danger of war grew further on the Korean peninsula.“ (Kim, 2015a)
"Kui need tõesti ehitatakse ja Euroopa mandrile tarnitakse ning USA-l on selleks plaanid, vähemalt me pole teisiti kuulnud, halvendab see järsult rahvusvahelist julgeolekuolukorda ja loob tõsise ohu Venemaale, sest mõned neist raketid jõuavad Moskvasse vaid 10–12 minutiga." (Putin, 2019a)	„If they really are built and delivered to the European continent, and the United States has plans for this, at least we have not heard otherwise, it will dramatically exacerbate the international security situation, and create a serious threat to Russia, because some of these missiles can reach Moscow in just 10–12 minutes.“ (Putin, 2019a)
"Lääs valetas meile agressiooniks valmistudes rahu kohta ning täna ei kõhkle nad seda avalikult tunnustamast ning Ukrainat ja selle rahvast	„The West lied to us about peace while preparing for aggression, and today, they no longer hesitate to openly admit it and to cynically use Ukraine and its

<p>küüniliselt kasutamast vahendina Venemaa nõrgestamiseks ja lõhestamiseks." (Putin, 2022a)</p>	<p>people as a means to weaken and divide Russia." (Putin, 2022a)</p>
<p>"Selleks püüame Ukrainat demilitariseerida ja denatsifitseerida, samuti anda kohtu ette need, kes panid toime arvukalt veriseid kuritegusid tsiviilisikute, sealhulgas Vene Föderatsiooni kodanike vastu." (Putin, 2022a)</p>	<p>„To this end, we will seek to demilitarise and denazify Ukraine, as well as bring to trial those who perpetrated numerous bloody crimes against civilians, including against citizens of the Russian Federation.“ (Putin, 2022a)</p>
<p>"Ent minnes vastuollu omaaegsete suundumuste ja avalike tunnetega, vastasid Lõuna-Korea konservatiivsed valitsevad jõud teiste riikide, sealhulgas USA kummardamise, vastasseisu põhjapoolsete kaasmaalastega ja sõjamanöövritega põhja vastu." (Kim, 2012a)</p>	<p>„However, running against the trend of the times and the public sentiments, the conservative ruling forces in south Korea responded by further intensifying worship of other countries, including the United States, confrontation with the fellow countrymen in the north and war manoeuvres against the north.“ (Kim, 2012a).</p>
<p>"Terroristid kasutavad neid kviitungeid palgasõdurite värbamiseks, relvade ostmiseks ja ebainimlike terrorirünnakute kavandamiseks Venemaa kodanike ning Prantsusmaa, Liibanoni, Mali ja teiste riikide inimeste vastu." (Putin, 2015a)</p>	<p>„The terrorists are using these receipts to recruit mercenaries, buy weapons and plan inhuman terrorist attacks against Russian citizens and against people in France, Lebanon, Mali and other states.“ (Putin, 2015a)</p>
<p>"See kõik puudutab perekonna, kultuurilise ja rahvusliku identiteedi hävitamist, perverssust ja laste väärkohtlemist, sealhulgas pedofiiliat, mis kõik on nende elus normaalseks tunnistatud." (Putin, 2023a)</p>	<p>„It is all about the destruction of the family, of cultural and national identity, perversion and abuse of children, including pedophilia, all of which are declared normal in their life.“ (Putin, 2023a)</p>
<p>"Kõrgeimad põhimõtted on võrdsus, pragmatism ja vastastikune lugupidamine, samuti oma liikmesriikide rahvusliku identiteedi ja riikliku suveräänsuse säilitamine." (Putin, 2014a)</p>	<p>„The topmost principles are equality, pragmatism and mutual respect, as well as the preservation of national identity and state sovereignty of its member countries.“ (Putin, 2014a)</p>
<p>"Maailma edumeelne inimkond peaks jõuliselt võitlema rahvusvahelise õigluse eest, sõltumata poliitilistest vaadetest, usulistest veendumustest ning majanduslikust ja kultuurilisest arengust." (Kim, 2016b)</p>	<p>„The progressive mankind of the world should vigorously struggle for international justice, irrespective of differences in political view, religious belief and economic and cultural development.“ (Kim, 2016b)</p>
<p>"Teen ettepaneku pidada koostöös meie kolleegidega Euraasia Majandusliidust, SCO ja ASEANi liikmetega, aga ka SCO-ga ühinevate riikidega konsultatsioone, et potentsiaalselt luua majanduspartnerlus." (Putin, 2015a)</p>	<p>"I propose holding consultations, in conjunction with our colleagues from the Eurasian Economic Union, with the SCO and ASEAN members, as well as with the states that are about to join the SCO, with the view of potentially forming an economic partnership." (Putin, 2015a)</p>
<p>"Just vastastikuse lugupidamise alusel loome suhteid absoluutse enamuse maailma riikidega: Aasias, Ladina-Ameerikas, Aafrikas ja paljudes Euroopa riikides." (Putin, 2021a)</p>	<p>„It is on the basis of mutual respect that we are building relations with the absolute majority of the world's countries: in Asia, Latin America, Africa and many European countries.“ (Putin, 2021a)</p>
<p>"Nad esindavad omamoodi Amoraalset Internatsionaali, kuhu kuuluvad teatud Lõuna-Venemaa regioonide kätatsevad, jultunud inimesed, etniliste maffiate eest varjavad korrumppeerunud õiguskaitseametnikud, nn vene natsionalistid, mitmesugused separatistid, kes on valmis iga ühise tragöödia muutma vandalismi ja verise mätatsemise vabanduseks." (Putin, 2013a)</p>	<p>„They represent a kind of Amoral International, which comprises rowdy, insolent people from certain southern Russian regions, corrupt law enforcement officials who cover for ethnic mafias, so-called Russian nationalists, various kinds of separatists who are ready to turn any common tragedy into an excuse for vandalism and bloody rampage.“ (Putin, 2013a)</p>
<p>"Nad peavad õigel ajal kasutama ideoloogilist "skalpelli", et välja juurida selliste väärtegude põhjused nagu partei otsustatud küsimuste üle vaidlemine, juhtkonna varjatud või avalik õõnestamine ning korrupsiooni kasvatamine meie</p>	<p>„They must use the ideological "scalpel" in time to root out the causes of such misdemeanors as arguing over the issues decided by the Party, undermining its leadership exploits covertly or overtly and breeding corruption within our ranks in</p>

<i>ridades, mis on vastuolus meie partei ja klassi põhimõtetega." (Kim, 2014b)</i>	<i>contravention of our Party's and class principles." (Kim, 2014b)</i>
<i>"Venemaa arenes sajandeid (algusest peale) paljurahvuselise rahvana, tsivilisatsiooniriigina, mida seob vene rahvas, vene keel ja meile kõigile omane vene kultuur, mis ühendab meid ja ei lase meil selles mitmekesisel maailmas lahustuda." (Putin, 2012b)</i>	<i>"For centuries, Russia developed as a multi-ethnic nation (from the very beginning), a civilisation-state bonded by the Russian people, Russian language and Russian culture native for all of us, uniting us and preventing us from dissolving in this diverse world." (Putin, 2012b)</i>
<i>"Meie Vabariigi tuumajõud eksisteerivad ja tulevad kasutusele meie territooriumi, rahva ja eneseaustuse ning ülemaailmse rahu ja julgeoleku kaitsmiseks imperialistliku türannia eest, mitte aga sekkumiseks teiste rahvaste siseasjadesse või hegemooniasse." (Kim, 2022b)</i>	<i>„Our Republic's nuclear forces exist and will come into use to defend our territory, people and self-respect and global peace and security from the imperialist tyranny, and not to pursue intervention in the internal affairs of other nations or hegemony.“ (Kim, 2022b)</i>
<i>"See oli riigi ja rahva jaoks erilise tähendusega sündmus, sest Krimmis elab meie rahvas ja poolsaar on Venemaa jaoks strateegilise tähtsusega mitmetahulise, kuid soliidse vene rahvuse ja tsentraliseeritud Vene riigi arengu vaimse allikana." (Putin, 2014a)</i>	<i>„It was an event of special significance for the country and the people, because Crimea is where our people live, and the peninsula is of strategic importance for Russia as the spiritual source of the development of a multifaceted but solid Russian nation and a centralised Russian state.“ (Putin, 2014a)</i>
<i>"Sel aastal peaks kogu Korea rahvas osalema üleriigilises patriootlikus võitluses ühtsuse taasühendamise nimel, et juhatada sisse taasühinemisliikumise uus etapp." (Kim, 2013a)</i>	<i>„This year the entire Korean nation should turn out in a nationwide patriotic struggle for reunification in unity so as to usher in a new phase in the reunification movement.“ (Kim, 2013a)</i>
<i>"Lõppude lõpuks saame meie, Venemaa rahvas, enesekindlalt edasi liikuda, astuda vastu kõikidele väljakutsetele, lahendada kõige raskemad probleemid ja ehitada võimsa, eduka riigi ning kaasaegse, jõuka ja vaba ühiskonna, vaid üheskoos." (Putin, 2012c)</i>	<i>„After all, only together can we, the people of Russia, move confidently forward, withstand all challenges, resolve the most difficult problems, and build a powerful, successful nation and a modern, prosperous, free society.“ (Putin, 2012c)</i>
<i>"Oleme ühtsed oma mõtetes, tegudes ja lahingus, argi- või pühapäevadel, näidates välja vene rahva põhijooned – solidaarsus, halastus, meelegiindlus." (Putin, 2023b)</i>	<i>„We are united in our thoughts, deeds and in battle, on weekdays or holidays, displaying the main traits of the Russian people – solidarity, mercy, fortitude.“ (Putin, 2023b)</i>
<i>"Ükssüdamlik ühtsus on Juche Korea elujõud ja diinaamiline jõud edasihüppeks ning me peame alati järgima enesekindluse ja enesearengu teed – see on Juche revolutsiooni hindamatu tõde, mida kinnitavad meie armee ja inimeste hiiglaslik võitlus 2016. aastal." (Kim, 2017a)</i>	<i>„The single-hearted unity is the lifeblood of Juche Korea and the dynamic force for a leap forward, and we must invariably follow the road of self-reliance and self-development–this is the invaluable truth of the Juche revolution confirmed by our army's and people's gigantic struggle in 2016.“ (Kim, 2017a)</i>
<i>"Suur Kim Jong Il oli silmapaistev ideoloog ja teoreetik, võrratu veteranist riigimees ja geniaalne Songuni komandör, kes juhtis Juche revolutsioonilist eesmärki võiduteel oma sügavate ideede ja teooriate ning võrratu juhtimise kaudu ning suur patrioot ja heatahtlik rahvaisa, kes pühendas oma revolutsioonilise elu täielikult oma riigile ja rahvale." (Kim, 2012a)</i>	<i>„The great Kim Jong Il was an outstanding ideologist and theoretician, peerless veteran statesman and brilliant Songun commander who led the revolutionary cause of Juche along the road of victory by dint of his profound ideas and theories and unexcelled leadership, and a great patriot and the benevolent father of the people, who dedicated his revolutionary life entirely to his country and his people.“ (Kim, 2012a)</i>
<i>"Venemaa poliitika mõte ja eesmärk rahvusvahelisel areenil – ütlen selle kohta vaid paar sõna oma pöördumise lõpetuseks – on rahu ja julgeoleku tagamine meie kodanike heaoluks, meie riigi stabiilseks arenguks." (Putin, 2021a)</i>	<i>„The meaning and purpose of Russia's policy in the international arena – I will just say a few words about this to conclude my address – is to ensure peace and security for the well-being of our citizens, for the stable development of our country.“ (Putin, 2021a)</i>

LISA 4 - Teadliku nõusoleku vorm

Mina, Salme Vesingi, (isikukood: 60103231914) annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) enda loodud teose “Rahvusliku identiteedi kujundamine olulise Teise alusel: Vladimir Putini ja Kim Jong Uni kõnede näitel” (“Othering (the United States) in National Identity Formation: Using the Speeches of Vladimir Putin and Kim Jong Un as an Example”), mille juhendaja on Alar Kilp, PhD,

- reprodutseerimiseks säilitamise ja üldsusele kättesaadavaks tegemise eesmärgil, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace’is lisamise eesmärgil kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni;
- üldsusele kättesaadavaks tegemiseks Tartu Ülikooli veebikeskkonna kaudu, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace’i kaudu alates [pp.kk.aaaa] kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni;
- olen teadlik, et nimetatud õigused jäävad alles ka autorile;
- kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei rikuta teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse seadusest tulenevaid õigusi.